

NAŠE DELO

POROČILO NAŠEGA DELEGATA

2. kongres samoupravljalcev v Sarajevu

KOLIČEVO, MAJA — Zelo težko je v članku takega obsega kot je ta vsaj približno prikazati vsebinsko, časovno in prostorsko razgibanost kongresnih dogodkov. Zato je članek o 2. kongresu samoupravljalcev napisan v obliki zgoščenega prikaza poteka kongresa, s tem da je v članku upoštevano tisto, kar je po pisčevem mnenju posebno važno upoštevati v pokongresni aktivnosti, ki mora nujno slediti kongresu.

Sarajevo je slavnostno okrašeno z zastavami, napisi in cvetjem pričakalo blizu 400 delegatov, gostov in tehničnega osebja, ki so se udeležili 2. kongresa samoupravljalcev. Kongres se je pričel 5. maja ob 16. uri v veliki dvorani Centra Skenderije.

Plenarno zasedanje je odprl Dušan Petrovič-Šane, ki je poudaril, da je kongresno leto jubilej; minulo je 20 let od sprejetja zakona, s katerim smo se pri nas lotili uresničevanja socialističnega gesla »tovarne delavcem«, mineva 30 let od oborožene vstaje jugoslovanskih narodov in ustanavljanja prvih organov oblasti, minulo je 50 let od Leninevega dekreta o delavskem nadzorstvu v nacionaliziranih tovarnah in končno, minulo je 100 let od razglasitve pariške komunne, ko se je prvič v zgodovini stara oblast morala umakniti samoupravi proizvajalcev. Omenil je kontinuiran značaj naše revolucije, saj je glavna ideja naše revolucije od prvih razrednih nastopov, oboroženih akcij v NOB, povojne uveljavitve načel o samoupravljanju in predkongresne aktivnosti, bila v tem, da je osvoboditev delavskega razreda lahko rezultat le angažiranja slehernega njegovega pripadnika. Zato je ta kongres stvar delovnih ljudi samih, ki so ga pripravljali v delovnih organizacijah, kjer je bilo slišati odkrito neposredno in trdo besedo.

Po uvodnem govoru so delegati iz osmih jugoslovanskih podjetij izročili tov. Titu spomenico, v kateri so delegati delavskega razreda delovnih ljudi Jugoslavije izrazili visoko spoštovanje in hvaležnost, ki jo narodi Jugoslavije goje do njegovega dela in osebnosti.

Zatem je povzel besedo tov. Tito in dejal, da ima 2. kongres velik zgodovinski pomen. Tu naj bi zaokrožili izkušnje preteklih dveh desetletij, sumirali pomembne rezultate, ki smo jih dosegli, pa tudi spoznali ne tako majhne pomanjkljivosti, ki so se pokazale in včasih povzročile tudi stagnacijo v razvoju samoupravljanja. Samo dejstvo, da je bil sklican kongres, na katerem so v tolikem številu zbrani zastopniki

delavskega razreda in delovnih ljudi iz vse države, potrjuje, da je samoupravljanje postalo neodtujljivo in se na široko uveljavilo v našem družbenem življenju. V nadaljevanju govora je omenil, da so se na mnogih področjih dela že afirmirale prednosti samoupravljanja kot družbene sistema, največja njegova vrednost pa je v tem, da sprošča ustvarjalno pobudo najširših množic in osvobaja človekovo osebnost. V tej zvezi bosta močno orožje v rokah delavskega razreda zlasti 21. in 22. ustavni amandma.

Tov. Tito je zlasti poudaril, da so temeljni interesi delavskega razreda enaki, ne glede na narodnostne posebnosti, zato delavski razred predstavlja poglaviti vezni dejavnik naše samoupravne socialistične Jugoslavije. V bodočnosti je potrebno ustvariti možnosti za večje zaposlovanje in izboljšanje socialnega položaja delavcev, posebno tistih z nizkimi osebnimi dohodki.

Ob zaključku svojega govora je tov. Tito dejal, da pričakuje, da bo kongres odgovoril na veliko nerešenih vprašanj in da bo samoupravljanje dobilo vodilno vlogo na vseh ravneh našega družbenopolitičnega življenja. Tega pa ne bomo dosegli, če ne bodo vsi od posameznikov in delovnih organizacij do političnega vrha naše delovne skupnosti ravnali res odgovorno.

Po govoru predsednika Tita je podal uvodne pripombe na svoj referat (ki so ga delegati dobili že pred kongresom) tov. Edvard Kardelj. Izrazil je prepričanje, da ta kongres pomeni novo tezo v boju za nadaljnjo okrepitev samoupravljanja in pri tem dejal, da samoupravljanje ni niti ideal niti dogma, ampak najmočnejše orožje delovnih ljudi v razmerah družbenega razpolaganja s proizvodnimi sredstvi. Poudaril je, da samoupravljanje ni »izum« jugoslovanske družbe, ampak, da je sama ideja stara toliko kot je stara zgodovina razrednega boja delavskega razreda, da pa je ta ideja prav v Jugoslaviji prišla do konkretne realizacije. Kardelj je opozoril, da je bil kongres sklican, da bi razpravljali tudi o ti-

stih žgočih vprašanjih, ki se nanašajo na dolgoročni razvoj socialističnega samoupravljanja, pri tem pa bi naj upoštevali tudi sedanje gospodarske, družbene in politične težave naše družbe, ki predstavljajo določeno oviro za nadaljnji razvoj samoupravljanja. Toda pri tem si moramo biti na jasnem, da sedanjih gospodarskih težav ni kriv sistem samoupravljanja.

V nadaljevanju se je dotaknil odgovornih nalog, ki čakajo republike po sprejetju ustavnih amandmajev. Omenil je negativen pojav neugodne strukture naložb in naložb brez pokritja. O razponih osebnih dohodkov je dejal, da večinoma niso preveliki, obstajajo pa posamezni primeri prevelikih in premajhnih razponov. Velik pa je delež osebnih dohodkov izven delovnega razmerja, saj znaša v državi kar 30 % od vseh osebnih dohodkov iz rednega delovnega razmerja. Prav gotovo se v teh 30 % skriva mnogo bogatenja brez resnično koristnega dela.

Ob koncu govora je Edvard Kardelj dejal, da delovni ljudje od kongresa pričakujejo, da postane močan dejavnik pri krepitevi enotnosti svobodnih delovnih ljudi in svobodnih narodov naše države.

6. in 7. maja je kongres nadaljeval delo po komisijah. V 1. komisiji je sodelovalo okoli 1100 delegatov, v 2., 3. in 4. komisiji pa v vsaki okoli 400 delegatov.

V 1. komisiji za probleme nadaljnje izgradnje in razvoja pospeševanja učinkovitosti samoupravljanja v organizacijah združenega dela je uvodni referat podal Dušan Petrovič-Šane. Večina ostalih udeležencev v razpravah pa je govorila o položaju svojih delovnih organizacij in gospodarskih panog. Sicer pa so poleg gospodarskih problemov delegati zelo pestro obravnavali tudi samoupravljanje v industrijskih podjetjih, šolstvu, znanstvenih organizacijah, komunalnih podjetjih, turističnih organizacijah. Delegati so predložili precej pisemenih in ustnih dopolnil na predloge resolucij.

V 2. komisiji za probleme razširjene reprodukcije in integracije na samoupravnih osnovah je uvodni referat podal Vladimir Bakarič. V ospredju razprav v tej komisiji je bil nastop predsednika ZIS Mitje Ribičiča, ki je govoril o stabilizacijskem programu. Sicer pa so bile razprave ostalih diskutantov zelo burne in se je komisija odlikovala po šte-

GLASILO DELOVNIH KOLEKTIVOV

ZDRUŽENIH PAPIRNIC LJUBLJANA

PAPIRNICE KOLIČEVO

TOVARNE CELULOZE MEDVODE

vilnih dopolnilih na predloge resolucij.

V 3. komisiji za probleme razvoja samoupravnih družbe in življenjskega standarda delovnih ljudi je uvodni referat podal Kiro Gligorov, skupina delegatov je predložila poseben tekst resolucije o nerazvitih področjih. Precej burno pa so razpravljali o predlogu resolucije o stanovanjski politiki in pogojih za pridobitev stanovanj.

V 4. komisiji za probleme krepite vloga združenega proizvajalca — osnove razvoja samoupravne in družbenopolitičnega sistema je uvodni referat podal pokojni Milentije Popović. Tudi v tej komisiji so bile razprave precej žive in se je komisija na koncu znašla v pomanjkanju časa. Razpravljali pa so o odgovornosti, mednarodnih odnosih, samoupravnih in interesnih skupnostih.

V vseh štirih komisijah je razpravljalo oziroma predložilo pisne diskusije okoli 500 delegatov. Posebno številna pa so bila pismena in ustna dopolnila na predloge resolucij, ki so jih komisije vsake za svoje tematsko področje sprejele 7. maja zvečer.

8. maja je kongres zopet zasedal na plenarni seji in sprejel 27 resolucij, ki so jih predložile posamezne komisije za svoja temat-

ska področja; sprejel je resolucijo o aktualnih političnih nalogah (ki vsebuje podporo kongresu ustavnim amandmajem, podporo kongresa sklepom 17. seje predsedstva ZKJ in zahtevo kongresa, naj bo tov. Tito doživljenjski predsednik SFRJ); sprejel je 2 odloka: odlok o pripravi in izdaji kodeksa samoupravljalcev in odlok, da se 27. junij razglasi za dan samoupravljalcev; ter imenoval komisijo za pripravo kodeksa samoupravljalcev.

Po sprejetju resolucij je zopet spregovoril tovariš Tito, ki je delegatom najprej čestital ob uspešno opravljenem delu na kongresu in poudaril, da je 2. kongres samoupravljalcev najmembejši zbor v Jugoslaviji po 5. kongresu KP Jugoslavije leta 1948. V nadaljevanju je tov. Tito poudaril, da nihče ne more razenotiti jugoslovanske samoupravne družbe in da je samoupravljanje v naši družbi poglavalno tako globoke korenine, ki jih nihče ne more več iztrgati. Kongres ne bo samo okrepil samoupravljanja, temveč bo odločilno podprl tudi politične faktorje naše države, ki jih moramo včasih malo »potisniti naprej« in ne preveč čakati, da bi se akcije začele samo zgoraj. Dejal je, da bomo morali uskladiti našo potrošnjo z našimi možnostmi in prenehati z mega-

RESOLUCIJE SPREJETE NA KONGRESU SAMOUPRAVLJALCEV

1. Resolucija o aktualnih političnih nalogah

I. Komisija za probleme nadaljnje izgradnje, razvoja in pospeševanja učinkovitosti samoupravljanja v organizacijah združenega dela;

1. Izgradnja dohodkovnih odnosov in politike dohodka
2. Samoupravno sporazumevanje in družbeno dogovarjanje kot temelj samoupravnega odločanja
3. Izgradnje samoupravnih odnosov v delovni skupnosti
4. Samoupravno normativno urejanje odnosov v združenem delu
5. Kadrovska politika v organizacijah združenega dela
6. Izobraževanje za funkcije dela in samoupravljanje
7. Znanstveno-tehnična kultura in ustvarjalnost v tehniki, proizvodnji in organizaciji dela
8. Pogoji dela, delovna skupnost in zaščita pri delu delavcev

II. Komisija za probleme razširjene reprodukcije in integracije na samoupravnih temeljih

1. Samoupravno organiziranje združenega dela
2. Položaj združenega dela v razširjeni reprodukciji
3. Povezovanje različnih področij družbenega dela

III. Komisija za probleme razvoja samoupravne družbe in življenjskega standarda delovnih ljudi

1. Samoupravljanje in znanstveno-tehnološki napredek
2. Socialna varnost
3. Razvojna politika in življenjski standard
4. Osebnost in družbeni standard
5. Politika zaposlenosti in zaposlovanja
6. Stanovanjska politika in pogoji stanovanj

IV. Komisija za probleme krepite vloga združenega proizvajalca — osnove razvoja samoupravnega družbenopolitičnega sistema

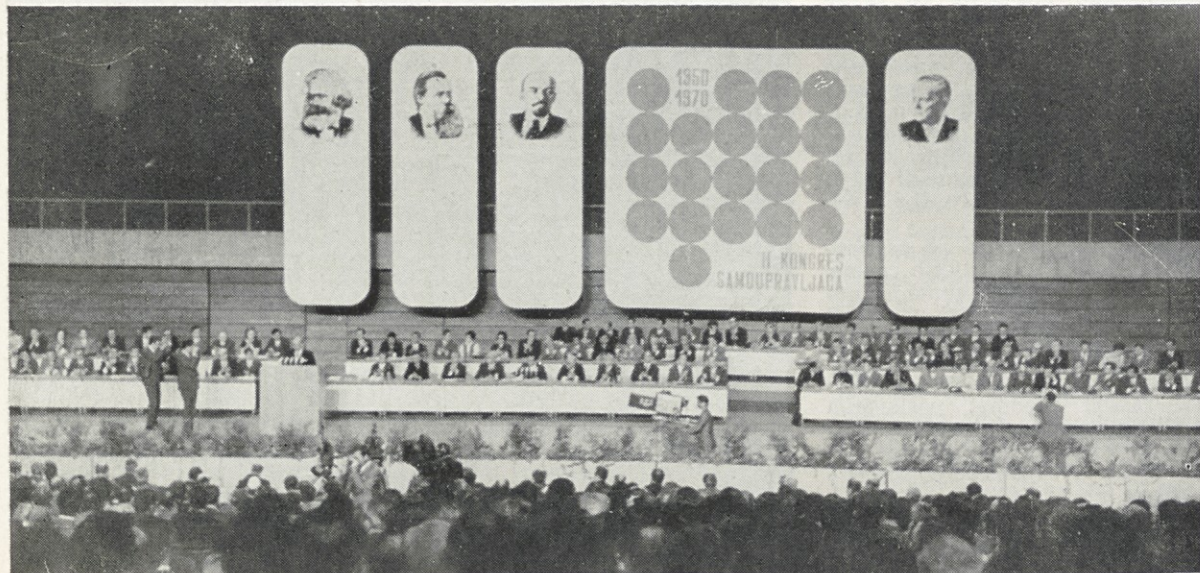
1. O krepitevi odgovornosti v samoupravni družbi
2. Mednarodni odnosi in vloga socialističnih republik
3. Občina kot samoupravna skupnost
4. Samoupravne interesne skupnosti
5. Uresničevanje neposrednega samoupravljanja v občini prek krajevne skupnosti
6. Družbenopolitične organizacije pri uresničevanju samoupravljanja in neposredne demokracije
7. Podružbljanje političnega odločanja in vloga skupščin
8. Združevanje občanov
9. O vseljudski obrambi
10. Uresničevanje interesov samoupravljalcev v kulturi

ODLOKA

sprejeta na 2. kongresu samoupravljalcev

1. Odlok o pripravi in izdaji kodeksa samoupravljalcev
2. Odlok, da se 27. junij razglasi za dan samoupravljalcev Jugoslavije

Sarajevo, 8. maja 1971

ZDRUŽENE PAPIRNICI LJUBLJANA

GIBANJE PROIZVODNJE V MESECU APRILU 1971

	Plan	Doseženo	Izkoriščenje I.—IV. 1971	zmogljivosti φ 1970
Klasični papirji	100	91,1	93,3	90,5
Premazani papirji	100	117,2	39,5	22,0
Skupaj:	100	95,9		
Lesovina	100	92,0		

Proizvodnega plana papirja v mesecu aprilu nismo dosegli zaradi ca. 230 ton višje zaloge nedokončane proizvodnje v primerjavi z mesecem marcem. Od klasičnih vrst smo ca. 35 % izdelali ofset papirjev, precej kulerjev, mehanografskih papirjev, pelurja itd. Zastoji PS so se v primerjavi z mesecem marcem znižali za ca. 0,8 %, za enak odstotek se je znižal tudi izmet. Proizvodnja premazanih papirjev je prvič presegla planirano višino, ker stroj, razen nedelj, obratuje nepretrgoma. Izmet je ostal na višini preteklih mesecev, prav tako tudi zastoji.

Plana proizvodnje lesovine nismo dosegli, ker je brusilnica 8 dni obratovala le z enim brusilnikom.

PAPIRNICA KOLIČEVO

GIBANJE REALIZIRANE PROIZVODNJE — APRIL 1971

Količinsko v %				
Izdelek	April 1971 plan april 1971	Jan.-april 70 plan 1971	April 1971 april 1970	Jan.-april 71 jan.-april 70
Papir	93.0	88.7	75.2	102.0
Karton	106.3	102.4	100.4	96.9
Lepenka	79.2	102.3	107.9	118.8
Skupno	101.6	100.0	95.4	98.8
Proizv. lesovine	83.8	81.0	97.1	83.2
Vrednostno v %				
Papir	97.1	97.0	83.6	121.6
Karton	110.1	107.2	115.7	114.1
Lepenka	87.0	98.7	137.5	115.8
Skupno	105.0	104.3	109.1	115.1

IZVOZ

Količinsko v %				
Izdelek	April 1971 plan april 1971	Jan.-april 70 plan 1971	April 1971 april 1970	Jan.-april 71 jan.-april 70
Papir	60.0	53.6	79.4	90.2
Karton	12.0	28.3	11.1	33.1
Lepenka	—	—	—	—
Skupno	33.4	39.6	35.7	53.6
Vrednostno v %				
Papir	51.4	53.2	77.2	91.7
Karton	23.7	27.1	26.9	65.9
Lepenka	—	—	—	—
Skupno	35.9	38.8	52.8	77.3

ČASOVNO IZKORIŠČANJE ZMOGLJIVOSTI PROIZVODNIH STROJEV — APRIL 1971

Stroj	Koled. čas ure	Prazniki ure	%	Zastoji ure	%	Izkorišč. strojev %	Proizv. na stroju ton
PS I	720	16	2.2	22	3.1	94.7	82.6
PS II	720	16	2.2	35	4.9	92.9	374.3
KS I	720	16	2.2	24	3.3	94.5	621.9
KS II	720	16	2.2	6	0.8	97.0	1.166.5
LS	720	16	2.2	138	19.2	78.6	169.7
Skupno	744	16	2.2	45	6.3	91.5	2.415.0
Brusilnica	720	16	2.2	16	2.2	95.4	488.5

NETO PROIZVODNJA NA ZAPOSLENEGA

	Zaposleno	%	Proizv. na zaposle- nega %
Poprečje v letu 1970	702	100	100
April 1971	697	99.3	99.8
Poprečje jan.-april 1971	702	100	100.0

2. kongres samoupravljalcev

(Nadaljevanje s 1. strani)

lomanskimi željami po takih gradnjah, za katere nimamo pokritja in katerih breme morajo potem nositi naši delovni ljudje, posebno tisti z nizkimi osebnimi dohodki.

Potrebno bo reorganizirati tudi zvezo komunistov in odstraniti iz nje vse tiste, za katere v njej ni prostora. Potrebno je poenotiti ZKJ, ne sme obstajati ločevanje po republikah — ideja komunizma je ena, prav tako tudi ideja socializma in marksizma.

Na koncu svojega govora je tov. Tito pozdravil tuje goste, ki so spremljali delo kongresa, ter jim zaželel veliko uspeha pri krepitevi vloge delavskega razreda in delovnih ljudi v njihovih deže-

lah. Govor je zaključil z željo, da delegati prenesejo rezultate dela kongresa in osebne pozdrave tov. Tita delovnim ljudem v delovnih organizacijah.

Kongres je zaključil Dušan Petrovič-Šane z besedami, da je dobila ideja o samoupravljanju na kongresu še enkrat močno potrditev. S tem ko jo uresničujemo, uresničujemo stoletne težnje proletarcev vseh dežel in humanistično vsebino socializma. (Knjigo o kongresu, z vsemi kongresnimi dokumenti in razpravami slovenskih delegatov bo v kratkem izdala ČZP »Delavska enotnost«.)

Karel Dime
delegat na 2. kongresu
samoupravljalcev v Sarajevu

Delo organov upravljanja

KOLIČEVO, MAJA — Delavski svet je na 10. seji obravnaval naslednja pomembnejša vprašanja:

— pogodbo o ustanovitvi Poslovnega združenja slovenske papirne industrije,

— dogovor med nekaterimi podjetji slovenske papirne industrije, Ljubljansko banko in Mednarodno korporacijo za investicije v Jugoslaviji,

— pravilnik o opravljanju zunanjetrgovinskega prometa in

— pravilnik o stanovanjih.

Že od 1. 1962 so bila podjetja slovenske papirne industrije združena v Poslovnem združenju »Papirles«. Od ustanovitve pa do sedaj je združenje doživelo različne spremembe tako glede članstva, kot tudi sebine dela, spremenili pa so se tudi razni predpisi, ki urejajo združevanje v gospodarstvu ter je bilo zato potrebno s posebno pogodbo razmerja ponovno urediti. V ta namen so strokovnjaki izdelali osnutek pogodbe, ki je bil dan posameznim delavskim svetom v razpravo in potrditev. Pogodbo o ustanovitvi Poslovnega združenja, ki bi poslovalo pod firmo »Papirles«, naj bi podpisali ter postali člani: Tovarna lesovine in lepenke Ceršak, Papirnica Količevo, Tovarna lesovine in lepenke Podvelka, Tovarna lesovine in lepenke Prevalje, Tovarna dokumentnega in kartnega papirja Radeče, Tovarna celuloze Medvode, Združene papirnice Ljubljana-Vevče, Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj« Krško, Sladkogorska tovarna kartona in papirja Sladki vrh, Kartonažna tovarna, Ljubljana, Rudnik kaolina Črna, Kamnik, »Gorjana« podjetje za promet z gozdnimi sortimenti, žagarskimi odpadki in celulozo Medvode.

Pogodba ureja in podrobno določa: predmet poslovanja, sredstva združenja in odgovornost članov, trajanje združenja in pristop novih članov, pravice in dolžnosti članov, poslovanje in organizacija združenja, vodstvo in organe, način delitve dohodka, uresničevanje samoupravnih pravic delavcev biroja združenja, prenehanje združenja in članstva, pogodbeno kazni in združevanje sredstev za skupno investiranje po skupnem razvojnem programu. Delavski svet je gornja vprašanja podrobno obravnaval ter po razpravi sklenil, da podjetje podpiše pogodbo in pristopi v tako združenje, saj se s tem odpirajo nove možnosti za razvoj slovenske papirne industrije in podjetja.

Delavski svet je sklenil, da podjetje pristopi k dogovoru, ki so ga sklenile Tovarna celuloze in papirja Djuro Salaj Krško, Tovarna celuloze Medvode, Tovarna dokumentnega in kartnega papirja Radeče, Sladkogorska tovarna papirja Sladki vrh, Združene papirnice Ljubljana-Vevče z Ljubljansko banko in Mednarodno korporacijo za investicije v Jugoslaviji SA Panama. Ta dogovor odpira široke možnosti financiranja razvojnih programov omenjenih papirnic s kapitalom, ki bi ga prejeli od banke in korporacije. O načinu financiranja posameznih projektov pa bi se sklepale posebne pogodbe. Tako banka kot korporacija sta pripravljene vlagati v posamezne objekte svoj kapital, če ugotovita, da so ti ekonomsko upravičeni in da podjetja, ki nameravajo graditi, preskrbijo lastnih sredstev v višini najmanj 35 % od kompletne predračunske vrednosti.

Ekonomske analize so pokazale, da bi bilo za podjetje ceneje, če bi se posamezni zunanjetrgovinski posli opravljali v lastni režiji, ker je provizija uvozno izvoznih podjetij sorazmerno visoka. Zato je delavski svet sklenil, da razširi predmet poslovanja podjetja na uvoz in izvoz za sebe ter je v ta namen sprejel tudi pravilnik o organizaciji posebne službe.

Razdeljevanje stanovanj, s katerimi podjetje razpolaga in podeljevanje kreditov za gradnjo

je imelo podjetje urejeno s posameznima pravilnikoma, ki sta bila sprejeta 1. 1959 in 1963. Ker so se dejanske razmere močno spremenile od časa, ko sta bila pravilnika sprejeta, se nista mogla več uporabljati v prvotni obliki, ampak so se zadeve že reševale na podlagi posameznih sklepov. Da bi to področje kompleksno uredili, je delavski svet sprejel novi pravilnik z naslovom Pravilnik o stanovanjih (več o pravilniku govori poseben članek v tej številki glasila).

Na 11. seji je delavski svet obravnaval:

— poročilo poslovanja za prvo trimesečje letošnjega leta,

— poročilo o pripravah za samoupravni sporazum,

— nagrajevanje vodstvenih delavcev.

Iz poročila je razvidno, da je podjetje v prvem trimesečju letošnjega leta zelo dobro poslovalo. V primerjavi z istim obdobjem lanskega leta je bila celotna proizvodnja povečana za 0,1 %, vrednostno pa za 16,7 %. Osebnih dohodkov so se na zaposlenega povečali v primerjavi z istim obdobjem preteklega leta za 14,2 %, kar pomeni od 1284.76 na 1.467,73 din. Pri analizi finančnega rezultata pa je bilo ugotovljeno, da je podjetje poslovalo z manjšimi stroški kot so bili planirani, močno se je povečal dobiček, ki pa je rezultat planskega dobička osnovne proizvodnje, dobička pri prodaji materiala, večjih izrednih dohodkov kot kot so bili izdatki, ter zaradi znižanja stroškov osnovne proizvodnje.

O pripravah za samoupravni sporazum glede delitve osebnih dohodkov je delavskemu svetu podal obširnejše poročilo tov. Marjan Černe. Omenil je, da so bila o novih vprašanjih že dosežena enotna stališča in da bo sporazum kmalu izdelan kot predlog tudi v pisni obliki. Delavski svet je dal tov. Černetu in tov. Miliću pooblastilo, da zastopata Papirnico Količevo pri izdelavi gornjega predloga.

Vprašanje nagrajevanja vodstvenih delavcev je v podjetju že več let nerešeno, kar dokazujejo pogosti odhodi mlajših delavcev s srednjo, višjo ali visoko izobrazbo, ne uspejo pa namesto njih dobiti potrebnega števila drugih. To problematiko je delavskemu svetu obširneje posredovala kadrovska služba podjetja, ki je predlagala, da se zadeva ustrezno uredi. Iz predloga je bilo razvidno, da kadrovske stanje v podjetju ni zavidljivo, saj npr. nimamo nobenega diplomiranega ekonomista in le 3 diplomirane inženirje in še od teh je eden dal odpoved. To kaže, da si z lastno delovno silo podjetje ne more privoščiti niti najpotrebnejše analize trga niti ni v stanju izdelati ustreznega razvojnega programa, ki mora vsekar bazirati na analizi tržišča, tako sedanjega kot tudi bodočega. Primerjalni podatki o nagrajevanju strokovnih delavcev s sosednimi primerljivimi podjetji

kakor tudi s podjetji papirne industrije kažejo, da so pri nas vodstveni delavci bistveno slabše nagrajevani kot tam, da pa so nasprotno v Papirnici Količevo na ostalih delovnih mestih, v primerjavi z enakimi ali podobnimi delovnimi mesti pri drugih podjetjih, osebni dohodki enaki ali pa celo višji. Glede na to je odbor za medsebojne odnose po dolgotrajnih pripravah pripravil delavskemu svetu predlog, da se za 12 delovnih mest, za katera se zahteva visoka strokovna izobrazba določi razpon 20 točk, za ostalih 15 delovnih mest, za katera se zahteva višja in srednja strokovna izobrazba pa 15 točk. Odbor za medsebojne odnose pa bi bil pristojen, da po zaključnem računu določi dejansko osnovo za izračun osebnega dohodka vsakemu delavcu posebej in to na osnovi uspešnosti njegovega dela, strokovnosti in drugih elementov. Prav tako bi bilo tudi omogočeno sprejemanje novih delavcev, saj bi odbor za medsebojne odnose lahko tistemu, ki se hoče zaposliti, dal tolikšen osebni dohodek, da bi bil zanj interesanten, prav tako pa bi lahko ustrezno ukrepal tudi v primerih, če bi hotel nek delavec, za katerega je podjetje zainteresirano, prekiniti z delovnim razmerjem. Sedanje stanje, ko so postavke fiksno določene, pa onemogoča kakršnokoli kadrovanje, posebno še, ker so te nizke in praktično ni želja strokovne delovne sile, da bi se zaposlovala v našem podjetju. Odbor je bil mnenja, da je treba takoj urediti ta vprašanja, saj se podjetje nahaja v stanju, ko se odloča o njegovem nadaljnjem razvoju in bi vsako zavlačevanje lahko zelo slabo vplivalo. Delavski svet je gornji predlog obravnaval ter se v načelu s predlogom strinjal in po obsebnem obravnavanju sklenil, da se predlog odbora za medsebojne odnose ne uporablja toliko časa, dokler ne bodo izdelani razponi za vsa delovna mesta v podjetju.

Poslovni odbor je na 17. seji obravnaval več predlogov delavskemu svetu, ki jih je ta sprejel na 10. seji. Poleg tega pa je poslovni odbor še sklenil:

da se tovarnjak OM ne odproda, ampak da se opravijo na njem remontna dela,

da se odobri predstavnikom Papirnice udeležba na posvetovanju papirničarjev, ki bo v Gradcu. Udeležence določi direktor na predlog kadrovske službe.

Na 18. seji pa je odbor obravnaval in sprejel plan proizvodnje in realizacije za mesec maj, obravnaval je poslovne rezultate ter razmere na tržišču.

Odbor za medsebojne odnose je imel v tem času 2 seji, kjer je obravnaval kršitve delovne dolžnosti, nadalje predlog pravilnika o stanovanjih, izbral je upravičence za klimatsko okrevanje, razpisal natečaj za dodelitev kreditov za gradnjo in nakup stanovanj ter odločal še o raznih kadrovskih zadevah.

Se da to delo opraviti na lažji in sodobnejši način?

Volili smo delavski svet

VEVČE, MAJA — Delavski svet podjetja je na svoji 8. redni seji dne 22. marca 1971 sprejel sklep, da se razpišejo volitve polovice članov. V skladu z določbo 39. člena statuta podjetja, da morajo biti volitve opravljene vsako leto do konca aprila, razpisane pa morajo biti vsaj 30 dni prej, je delavski svet sklenil, da bodo volitve v sredo, dne 21. aprila 1971.

Po statutu podjetja ima delavski svet 45 članov, od katerih je letos potekel mandat enaindvajsetim. Zato je delavski svet sklenil, da se izvoli novih 21 članov za mandatno dobo dveh let.

Delavski svet je na isti seji sprejel tudi sklep o imenovanju volilne komisije in komisije za sestavitev volilnega imenika. V volilno komisijo so bili imenovani: Jurij Mušič, Edo Ulčakar, dipl. ing. in Jože Zibert, v komisijo za sestavitev volilnega imenika pa Janez Presl, Magda Šešek in Emilija Hribar.

Po statutu podjetja se kandidiranje in tudi same volitve izvedejo po volilnih enotah, ki jih določi delavski svet s posebnim sklepom ob razpisu volitev. Delavski svet je za letošnje volitve določil naslednje volilne enote:

I. volilno enoto, v kateri volijo delavci remontnih delavnic in uprave vzdrževanja ter ima skupno 5 članov delavskega sveta, od katerih se letos volita dva;

II. volilno enoto, v kateri volijo delavci energetskega oddelka in ima 2 člana delavskega sveta, letos pa voli enega;

III. volilno enoto, v kateri volijo delavci strojne dodelave in ima 3 člane DS, letos pa voli dva;

IV. volilno enoto, v kateri voli oddelek ročne dodelave in ima 8 članov DS, od katerih letos voli štiri;

V. volilno enoto, ki obsega delavce I. papirnega stroja, ima 2 člana DS, od katerih letos voli enega;

VI. volilno enoto, ki obsega delavce II. papirnega stroja in ima 3 člane DS, od katerih voli letos dva;

VII. volilno enoto, ki zajema delavce III. papirnega stroja in ima 3 člane DS, od katerih voli letos dva;

VIII. volilno enoto, v kateri volijo delavci IV. papirnega stroja in ima 2 člana DS, letos pa voli enega;

IX. volilno enoto, ki zajema delavce brusilnice in čistilnice lesa in ima 1 člana v DS, kateremu pa še ni potekel mandat in zato delavci te enote letos ne volijo.

X. volilno enoto, ki obsega komercialno službo (prodaja, nabava, izvoz, uvoz, vendar brez transportnih delavcev) in ima 2 člana DS, od katerih letos voli enega.

XI. volilno enoto, ki obsega delavce kadrovske, finančne in pravne službe, organizacijsko-analitskega oddelka, tajništva, tiskarne in delavske restavracije ter ima v delavskem svetu 6 članov, letos pa voli tri;

XII. volilno enoto, ki zajema delavce tehnične službe, vodstvo osnovne proizvodnje, CMC, laboratorija in konstrukcije, ter ima 3 člane v DS, letos pa voli enega;

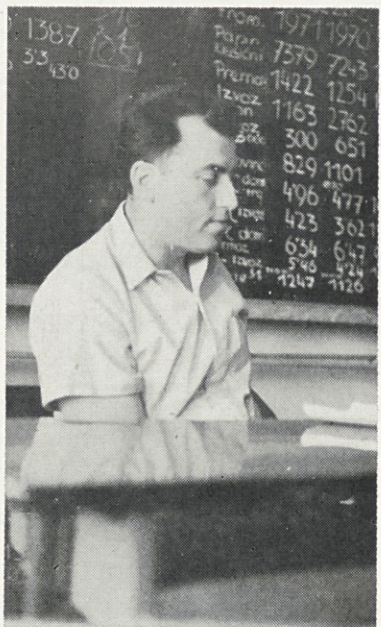
XIII. volilno enoto, ki obsega delavce premaznega oddelka in ima 3 člane DS, od katerih letos izvoli enega;

XIV. volilno enoto, v kateri so zajeti delavci novega transportnega oddelka in ima 2 člana v delavskem svetu, s tem da letos izvoli enega, drugemu, ki je bil lani izvoljen v X. volilni enoti, pa še ni potekel mandat.

Ker delavski svet še ni obravnaval in sprejel pravilnika o neposrednem upravljanju in o delu organov v podjetju, ki naj bi vseboval tudi določbe o volitvah delavskega sveta, je sprejel DS še poseben sklep, da volilna komisija in volilni odbori uporabljajo pri svojem delu načela že razveljavljenih določb zakonov, ker se sicer ne bi mogli pri svojem delu opirati na noben drug predpis, razen na še veljavne okvirne določbe temeljnega zakona. Ta pa ne zadoščajo za reševanje vseh vprašanj, ki se pojavljajo.

Volilna komisija je 30. marca določila štiri volišča in sicer: vo-

lišče št. 1 v remontnih delavnicah, volišče št. 2 v papirni dvorani, volišče št. 3 v osnovni proizvodnji in volišče št. 4 v upravnih stavbi. Volilna komisija je imenovala za vsako volišče tričlanski volilni odbor s tremi namestniki. Čas glasovanja je komisija določila tako, da je bilo omogočeno glasovati delavcem z vseh izmen med delovnim časom, kar je zlasti ugodno za oddaljene delavce.

Ing. Edo Ulčakar
novi predsednik DS

V času od 2. do 9. aprila so bili v vseh volilnih enotah zbori delavcev zaradi kandidiranja, ki jih je sklical predsednik delavskega sveta. Na teh zborih so delavci predlagali skupno 44 kandidatov, vsaka volilna enota, razen devete, pa je sprejela svojo kandidatno listo, skupno torej 13.

Kandidatnih list, ki bi jih izven zborov delovnih ljudi predlagale skupine delavcev, ni bilo.

Po volilnem imeniku je bilo 882 volilnih upravičencev. Od teh jih je volilo 804, kar predstavlja 91,15% udeležbo. Volilo ni 78 upravičencev, od tega 68 opravičeno (bolezen, dopusti in podobno), 10 pa neopravičeno. Od glasovnic je bilo 45 neveljavnih.

V delavski svet so bili izvoljeni naslednji kandidati:

Marjan KADUNC, ključavničar I., Stane UDOVIČ, vodja montažne skupine, Franc ČERNIVEC, obratni električar I., Martin MARKELJ, vodja dodelavnega stroja, Marija ALIČ, prebiralka — vodja skupine, Dora DEČMAN, prebiralka — števka, Ana PAVLIN, prebiralka — vodja skupine, Mihael RANIK, izmenski vodja ročne dodelave, Anton DEČMAN, strojevodja I. PS, Jože BABNIK, mlinar na ho-

landcih, Franjo BELOVIČ, pomočnik vodje priprave snovi, Anton KALIŠEK, sušilec, Leopold VIDMAR, strojevodja PS, Anton SASEK, strojevodja PS, Martin ZOREC ing., izmenski vodja v oddelku za premazovanje papirja, Ladislav VRAČKO, referent za prodajo premaznih papirjev, Ada BABNIK, stroškovni knjigovodja, Andrej NOVAK, dipl. oec, vodja organizacijsko-analitske službe, Stane ROBIDA, vodja izobraževalnega centra, Silvo RAZDEVŠEK, asistent vodje proizvodnje, Matija LAMPELJ, sofer C kategorije.

Novoizvoljenim članom delavskega sveta želimo uspešno delo. J. M.

Z letošnjih volitev v DS

Na 1. seji novega DS so pregledali tudi obračun za 1. četrtletje 1971

VEVČE, MAJA — Čeprav plana za I. trimesečje leta 1971 nismo dosegli, je bila proizvodnja za 3,6% večja kot v istem razdobju minulega leta. To povečanje je zasluga zmanjšanih zastojev. Tudi v proizvodnem programu je bilo opaziti občutne spremembe. Veča se količina specialnih vrst papirja, zlasti ofset papirjev, bankposta, ciklostila, pigmentiranih papirjev in drugih. Pomirljivo in perspektivno je vedno večje povpraševanje po premazanih papirjih, od katerih je nad polovico premazanih obojestransko.

Potrebe po lesovini niso bile tako velike, ker je bila proizvodnja srednjefinih papirjev dosti manjša, zato je bil plan proizvodnje izpolnjen le s 75%.

Tako lahko zabeležimo v teh treh mesecih 7.379 ton osnovnih (klasičnih) papirjev, 1.422 ton pa premazanih. Skupno torej 8.801 tona, kar predstavlja nasproti 8.497 tonami v istem razdobju lanskega leta indeks 103,6.

Največji delež tej večji proizvodnji so vsekakor znižani zastoj-

ji na proizvodnih strojih za 4% in občutno znižanje na premaznem stroju. Zmanjšani so časi pogonov in zaustavljanj, čiščenja, pomanjkanja snovi, menjav strojne vprege, nekaj večji pa so časi mehaničnih popravil in pomanjkanja električne energije. To pa ni prav nič presenetljivo, saj vemo, da so proizvodne naprave z dneva v dan starejše, zlasti pa je občutiti izrabljenost domačih energetskih naprav, največ kotlarne.

Prepričljiv napredek zaznamo tudi v zmanjševanju izmeta. V primerjavi z letom 1968, ko je znašal 8,30%, se je ta znižal na 7,05%, kar pomeni dobrih 400 ton glede na bruto proizvodnjo. Nedvomno je pri tem velika zasluga večje strokovnosti neposrednih proizvajalcev papirja, dobra organizacija in skrb vodstvenega kadra za organizirano delo in skrbno vzdrževanje proizvodnih naprav.

Delovne brzine papirnih strojev so se delno znižale, kar pa je spričo povečanja poprečne gramске teže papirja razumljivo.

Glasujemo za...

Na seji da, za vglom ne!

VEVČE, MAJA — Ko smo pred mesecem dali glas za svojega sodelavca, ki naj bi večjo ali manjšo skupino zastopal v gotovni samoupravljanja, smo gotovo imeli namen izbrati človeka, ki je za to sposoben, ali vsaj voljan aktivno spremljati gospodarjenje v kolektivu.

Zelo poredko, vendar pa se zgodi, da je član samoupravnih organov sposoben dvigniti na seji roko in glasovati za nek sklep, že drugi dan pa isti sklep kritizira v krogu svojih sodelavcev. Seveda je tako dejstvo težko razumljivo za normalnega samoupravljalca. Vzrokov za tako ravnanje je lahko več, ali napačna, dvorezna »solidarnost« takrat, ko sklep zadene osebo, ki ima preveč komplicirane metode razlaganja poročil, zaključnih računov, planov, predlogov. To je lahko vzrok formalnemu glasovanju in slabemu sodelovanju pri samoupravnih odločitvah.

Zato bi ob novi sestavi delavskega sveta ne mogli mimo pojma odgovornosti organov upravljanja in odgovornosti članov teh organov za svoje delo.

O odgovornosti kolektivnih organov samoupravljanja imamo prave pa tudi zgrešene predstave. Napačno je, kadar na vprašanje, kdo je odgovoren, v praksi odgovor zreduciramo na preprosto formulo: Vsi — torej nihče! Dokler bomo namreč odgovornost pojmovali samo kot sposobnost prevzemanja posledic napačnega ravnanja, dokler bomo odgovornost gledali samo v možnosti za kritiziranje ali celo možnosti za kaznovanje za napačno ravnanje, vse dotlej tudi ne bo moglo biti drugače. Pod odgovornostjo moramo razumeti predvsem pripravljenost in sposobnost posameznika ali kolektivnega organa, da bo vedno tako ravnal, kot določajo družbene

norme, oziroma v skladu z gospodarskimi cilji delovne organizacije.

Redek naj bi bil pojav dvojne morale. Odgovornost mora biti celovita. Ta celovitost pa se pojavlja v sami človekovi osebnosti. Napačno je, da strokovnjak pusti svoje strokovno znanje pred vrati sejne sobe, kadar v njej zaseda delavski svet ali drugi organ upravljanja in na zasedanju zastopa stališča, ki so v popolnem nasprotju z njegovo stroko. V samoupravnih organih smo ga izvolili kot strokovnjaka in od njega pričakujemo, da to dokaže.

Če se bodo taka stališča članov samoupravnih organov utrčila in upati je, da se bodo, potem ni bojazni, da ne bi samoupravljanje teklo v pozitivno smer, ki jo je naznačil nedavni kongres samoupravljalcev. Novemu delavskemu svetu pa želimo res uspešno delo. R. S.

Prav imata!

Janez: Ivanka, nekako dolgočaseno si sedela na 1. seji novega delavskega sveta.

Ivanka: Kaj ne bom, kdo pa razume te čudne besede kot sem jih slišala: emisija, institucija, recesija, korporacija, deangažirajo, intenzivno kontinuirno in celo megalomanski procent.

Ja, ja abstraktna retorika! Kaj pa po kranjsko?

Z otvoritve nove brvi čez Soro

MEDVODE, MAJA — Mostovi! Kako nepojmljivo važni so za človeštvo. Vsak dan se pogovor vrti okrog njih in tako jih poznamo nič koliko vrst: med narodi, med državami in republikami in nazadnje med sosedi čez plot. Potem so takšni, ki razpeti čez široke reke, govori o njih ves svet. In zopet so čisto navadni, ki pa so v toku zgodovine postali znameniti. Nazadnje pa je največ takšnih, o katerih nihče ne govori, ampak samo morajo biti, ker postane življenje brez njih nevzdržno.

Leta 1968 je narasla reka Sora tik nad tovarno celuloze tako močno poškodovala staro visečo brv, ki je povezovala vas Senica z vasi Goričane, Rakovnik in Sora, da je nekega dne sama od sebe zgrmela v reko Soro. Za prebivalce je bil to hud udarec. Vsaka pot jim je bila mnogo daljša in seveda so marljivi prebivalci takoj pričeli zbirati

sredstva za novo. Pa ni šlo. Na pomoč je priskočila občina in tako so to leto, 2. maja, na prisrčni slovesnosti odprli novo brv. Lepa je in močna, lahko bi bila v ponos vsakemu kraju. Žal pa so prebivalci, kljub prošnjam, da bi brv spremenili v most, ostali na istem, kot so bili takrat, ko je še visela stara brv. Z vozniki in avtomobili morajo na svoja polja onstran reke še vedno daleč naokrog. Je pa brv prinesla sprostitev med ljudmi in so se iskreno veselili. Marljivi vaščani v kulturnem društvu so priredili lepo proslavo v čast otvoritve brvi in 30-letnice vstaje slovenskega naroda. Med mnogimi povabljenici, ki so se udeležili proslave, so bili tudi predsednik občinske skupščine Ljubljana Šiška Danilo Sbrizaj, potem republiški poslanec Edo Brajnik, Zdravko Vidrih in še mnogi iz krajevnega življenja. Vaški odbornik Andrej Veber jih je toplo pozdravil in se jim zahvalil za pomoč pri grad-

nji. Naglasil je, koliko pomeni brv za tukajšnje prebivalce z obeh bregov Sore in izrazil veselje, da so dobili brv ravno ob jubileju naše revolucije, ki jih bo še bolj živo vezala na našo stvarnost. Po svečani otvoritvi je bil kulturni spored, katerega so izvajali: godba na pihala DPD Svobode iz Medvod, potem pevski zbor osnovne šole iz Preske in pevci KUD Sora. Na proslavi je govoril tudi republiški poslanec Edo Brajnik, ki je v svojih mislih nanizal probleme sedanosti in pomembnosti političnih gibanj, ki nas vodijo v lepšo bodočnost. V zadnji točki tega sporeda so nastopili mladi fantje in dekleta iz folklorne skupine »France Marolt« iz Ljubljane. Prebivalci Senice, znani po svoji ljubezni do tradicionalnih slovenskih običajev in narodnih noš, so jih še posebej toplo sprejeli. Proslavo je nekoliko motil dež, ki pa ni pokvaril veselega razpoloženja.

RČ

7. redna seja DS tovarne celuloze Medvode

MEDVODE, MAJA — Delavski svet podjetja je na svoji 7. redni seji dne 6. 5. 1971 obravnaval vrsto pomembnih vprašanj. DS je sprejel pogodbo o ustanovitvi poslovnega združenja slovenske papirne industrije »Papires«. O bistvenih spremembah in dopolnitvah dosedanje ustanovne pogodbe Papiresla je poročal direktor Slavko Zule. Ravno tako je delavski svet sprejel dogovor podjetij slovenske papirne industrije z LB in Mednarodno korporacijo za investicije v Jugoslaviji.

Sprejet je bil tudi plan proizvodnje za leto 1971. Plan proizvodnje celuloze je usklajen s proizvodnimi kapacitetami na eni strani in možnostmi oskrbe z lesno surovino na drugi strani. Pri tem je potrebno poudariti, da se zadnja leta struktura lesa stalno slabša in tudi letos ni pričakovati izboljšanja.

Glede na možnosti plasmaja pinotana pa so letos planirane znatno večje količine pinotana, predvsem suhega.

Delavski svet je obravnaval tudi plan malih investicij, v katerem je upošteval le tiste najnujnejše nabave novih osnovnih sredstev, ki so neobhodne za redno obratovanje in poslovanje tovarne.

LB je podjetju odobrila manjši dolgoročni kredit za obratna sredstva, ki ga je odobril delavski svet.

Delavski svet je obravnaval med drugim tudi izredno kritično situacijo v kotlarni, kjer so v zadnjem času iz podjetja odšli 3 kurjači. Kurjači morajo imeti po predpisih poklicno šolo kovinske stroke, ustrezno prakso, tečaj in

izpit za kurjača kotlov z mehaniziranim kurjenjem. Tega kadra ni, ker se kovinarji branijo izmenskega dela, ki pa je v kotlarni neizbežno. Ista situacija je tudi drugod. Zaradi navedenega je delavski svet sprejel sklep, da se za 1 kurjača rezervira dvosobno družinsko stanovanje, obenem pa se zaradi posebnih zahtev delovnega mesta prizna kurjačem 10 % dodatek na osnovno vrednost delovnega mesta.

Delavski svet je odobril tudi dodelitev 3-sobnega družinskega stanovanja ing. Riku Poženelu — vodji proizvodnje pinotana. Vloga bivšega štipendista Franca Jordana, ki je prekinil šolanje na SCTP, da se ga oprostijo odplačila štipendije, je delavski svet zavrnil.

Iz zapisnika 22. seje občinskega zbora občine Ljubljana - Moste - Polje

VEVČE, MAJA — ZDL Združene papirnice Vevče predlaga, da se sredstva, namenjena za mladinsko dejavnost v občini, razdelijo med mladinske klube. Za financiranje mladinske dejavnosti v občini je predvideno 70.000 din. Sredstva so namenjena za neposredno mladinsko dejavnost na terenu. O razdelitvi teh sredstev in porabi bodo odločale terenske mladinske konference.

V letu 1971 sta že v gradnji nova objekta vzgojno varstvenega zavoda v Polju in na Kodeljevem, v pripravi pa je tudi gradnja objekta v Zalogu. V letu 1972 je predvidena gradnja objektov VVZ v Jaršah in Zadvor—Sostro (adaptacija zadružnega doma).

Volivci Vevč so ugotavljali da je vzhodni del občine brez šolskih telovadnic. Predlog za določitev prioritete gradnje telovadnic v vzhodnem delu občine je umesten. Trenutno je v gradnji telovadnica pri osnovni šoli v Polju, katere predračunska vrednost znaša okrog 2.130.000 din. Prioriteta gradnje ostalih šolskih telovadnic v občini bo zajeta v perspektivnem programu razvoja šolstva v letih 1972/75.

Za dograditev umetnega drsališča v Zalogu je v finančnem načrtu sklada razvoja družbenega standarda za leto 1971 zagotovljeno 600.000 din sredstev, ki jih v sklad prispevajo gospodarske organizacije in občina.

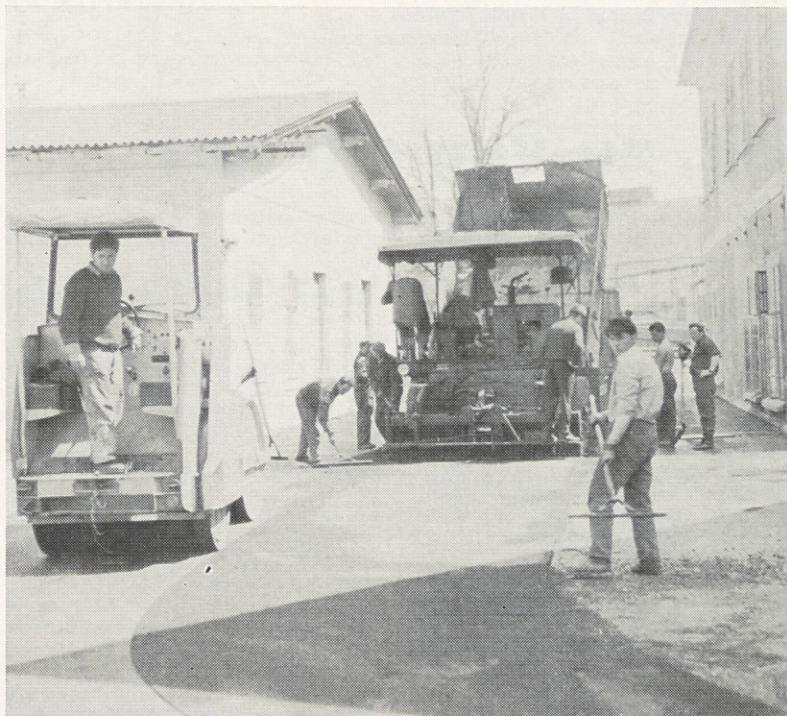
Letošnji krajevni praznik na Vevčah

VEVČE, MAJA — Letos 24. junija bo preteklo 129 let, odkar je bil na Vevčah izdela strojno prvi papir. To ni nikakršen zaokrožen jubilej, vendar se je kraj odločil, da bo vsako leto ob tem datumu slavil svoj krajevni praznik.

Ti junijski dnevi bodo pa letos le povezani s posebnim jubilejem, s petdesetletnico obstoja nogometa v kraju. Nogometni klub »Slavija« bo ob tej priložnosti izdal posebno brošuro, kjer bosta opisana zgodovina in razvoj te športne dejavnosti pri nas,

obenem pa bomo pričali večje prireditve v obliki turnirja, kjer bodo sodelovala pionirska, mladinska in članska moštva. Gotovo ne bodo izostale tudi ostale športne prireditve, kot so plavanje, rokometa, šah itd. Pričakujemo tudi nekaj kulturnega sporeda, ki ga bo popestril papirniški pihalni orkester s svojim promenadnim koncertom.

Vsekakor bo krajevni praznik poseben dogodek za vse Vevčane, zlasti pa za papirničarje, naslednike tistih izpred skoraj 130 leti.

Asfaltirali so tudi cestišče in dvorišče od starega skladišča strojne opreme mimo garaž do razkladalnega prostora pri PS I. S tem bo transport dosti lažji, zlasti pa olajšan dohod viličarjem

Osební dohodki in samoupravni sporazum

VEVČE, MAJA — Odbor za sestavo predloga sporazuma je že končal z obravnavanjem vseh postavk, ki jih zajema tekst samoupravnega sporazuma. S tem ni rečeno, da so vse postavke definitivno utrjene, pač pa je nastopila le možnost, da posebna komisija izdela tekst, ki bo prišel še enkrat pod lupo odbora, nakar bo predložen delavskim svetom vseh tovarn. Samoupravni sporazum bo zajel naslednje organizacije:

Tovarna celuloze in papirja »Djuro Salaj«, Videm-Krško
Sladkogorska tovarna kartona in papirja, Sladki vrh
Papirnica Količevo
Tovarna dokumentnega papirja Radeče
Tovarna celuloze Medvode
Tovarna lesovine in lepenke Ceršak
Tovarna lesovine in lepenke Prevalje
Tovarna lesovine in lepenke Podvelka
Združene papirnice Ljubljana

— Vevče
Kartonažna tovarna Ljubljana
»Lesonit« tovarna lesonitnih plošč, Ilirska Bistrica
Poslovno združenje papirne industrije, Ljubljana
»Gorjana«, Medvode
Institut za celulozo in papir, Ljubljana

Kot je iz seznama razvidno, se članstvo samoupravnega sporazuma sestoji iz devetih proizvajalcev papirja in celuloze — tako imenovanih čistih proizvajalcev panoge 123. Dve tovarni imata sorodno dejavnost (»Lesonit« in KTL), ena je raziskovalna institucija in dve organizaciji, ki se ukvarjata s poslovnimi storitvami. Kljub temu, da smo si po namenu delovanja ali načinu proizvodnje dokaj sorodni, so sedanje razlike v obravnavanju nagrajevanja le zelo različne.

Tekst samoupravnega sporazuma zaradi tolikšne raznolikosti prav gotovo ne more biti tarifni pravilnik papirne industrije, pač pa lahko predstavlja primeren okvir, znotraj katerega naj se gibajo osebni dohodki in delitev dohodka.

Izbrana ekipa iz treh tovarn bo sestavila tekst:

Predsednik: Tone Novak, vodja KS, Združene papirnice Ljubljana.

Člani: Marjan Černe, vodja planskega oddelka, Papirnica Količevo,

Ljubo Milič, vodja KS, Papirnica Količevo

Stane Skok, pravnik, Papirnica Količevo

Ferdo Majdič, vodja KS, Kartonažna tovarna Ljubljana

Kaj mora sporazum obsegati: — določila, ki bodo zavarovala vsakemu podjetju primerno stopnjo akumulacije za nadaljnji normalni razvoj;

— določiti mora okvirne kvalifikacijske grupe ter poprečje osnovnih prejemkov za vsako grupo;

— določiti mora, kateri specifični podatki v naši panogi so upravičeni in kolikšni bodo: t. j. — nočno delo, težaško delo, štiriizmensko delo, dodatek za minulo delo, dodatki za izjemne zdravstvene pogoje dela, dodatek

za obseg nadurnega dela, ki je neobhodno nujno za normalno delo;

— vsa izplačila, ki se nanašajo na osebno potrošnjo, niso pa osebni dohodki iz dela — rekreacijski dodatek, sredstva za izobraževanje, dotacije za družbeno prehrano, sredstva za stanovanjsko gradnjo, sredstva za kulturno-prosvetno dejavnost in reševanje socialnih vprašanj;

— materialni izdatki, ki predstavljajo izplačila delavcem: dnevnice, kilometrina, dodatek za ločeno življenje, terenski dodatek;

— boleznine; t. j. nesreče na poti, nadomestilo za bolezen, ter nego družinskega člana;

— nagrade upokojujencem in prispevek za pogrebne stroške umrlega člana;

— faktor stimulacije: t. j. posebna formula, s katero se izračunavajo delovni in poslovni uspehi gospodarske organizacije in sorazmerna udeležba zaposlenih v tem uspehu (dobiček).

V nadaljevanju bomo sicer navedli nekaj sporazumnih rešitev, ki pa bodo podvržene strogi presoji kvalifikacijske komisije in jo bodo sestavljali člani sindikata, zbornice in Izvršnega sveta SRS. Zato ni mogoče reči, da bodo posamezne rešitve povsem obveljale. Bo pa naloga celotnega odbora in delavskih svetov, da se bodo za te postavke borili in dokazali upravičenost.

Noben mesečni prejemek ne sme biti manjši od 900 din in ne večji od 5.400 din.

3. Dodatek za nočno delo je 25 %, dodatek za četrto izmeno je 75 % na nedeljske ure. Nadurno delo ob delavnikih je 50 %, ob nedeljah 75 %, ob praznikih 100 %.

4. Dodatek za minulo delo se šteje za vso delovno dobo, ki jo zavod za socialno zavarovanje prizna:

— prvih pet let delovne dobe — ni dodatka
— za vsakih nadaljnjih pet let — 2 % na osnovo

— delavcu, ki v istem podjetju doseže dobo pet let, se osnova poveča za 5 % in velja za ves čas, dokler dela v podjetju.

Torej bodo dodatki za minulo delo najmanjši 2 %, največji pa 19 %.

5. Rekreacijski dodatek, največ 600 din za zaposlenega, vendar način delitve določa vsaka gospodarska organizacija posebej. Dodatek za družbeno prehrano 600 din letno na zaposlenega, vendar po internih pravilih. Sredstva za stanovanjsko izgradnjo, največ 5 % od bruto OD, izobraževanje od 1—2,5 % od bruto OD, podpora družbenim dejavnostim in socialne podpore 1,2 % od bruto OD.

6. Dnevnice 80 din, dodatno prenočišče, kilometrina 90 par (brez pavšalov).

Z delom smo zadovoljni! Ob pavzi pred embalažno delavnico

Torej odbor je sprejel naslednje konkretne odločitve:

1. Nobena gospodarska organizacija — ne glede na trenutni gospodarski položaj, ne sme z osebnimi dohodki in drugimi izplačili posegati v minimalno stopnjo akumulacije, ki jo samoupravni sporazum določa, t. j. — formiranje amortizacijskih sredstev po minimalnih z zakonom določenih stopnjah, povečanih za 25 %.

2. Poprečje osnovnih delovnih mest, upoštevajoč tudi preseganje norm je lahko maksimalno din za priučen delavce 1.000
poklicne delavce 1.440
srednje strokovne 1.820
višje strokovne 2.200
visoko strokovne 2.900
vodilne 2.900
povečano za 30 %.

7. Boleznine 100 % za nesreče, 80 % za boleznine prvih 6 dni, do 30 dni pa 90 %. Nega družinskega člana 70 % prvih 7 dni, nato pa do 30 dni 60 %. Vse boleznine mora potrditi zdravnik, ki ga pooblasti gospodarska organizacija.

8. Nagrada upokojujencem — ne glede na delovni staž v podjetju dvakratni poprečni osebni dohodek zadnjih treh mesecev. Pogrebna 1-kratni poprečni osebni dohodek zadnjih treh mesecev, izplača pa se tistem, ki je dejanski nosilec vseh dodatnih stroškov pogreba (torej niso v vsakem primeru upravičeni družinski člani, če tudi niso iz kakršnihkoli razlogov nosilci pogrebnih stroškov).

9. Faktor stimulacije se izračuna po naslednji formuli:

$$MFS = \frac{CSP \times 4 + MKO \times 20}{100}$$

$$MDO = MKO \times KRO$$

$$KRO = 1 + \frac{KPO - 1}{KPO}$$

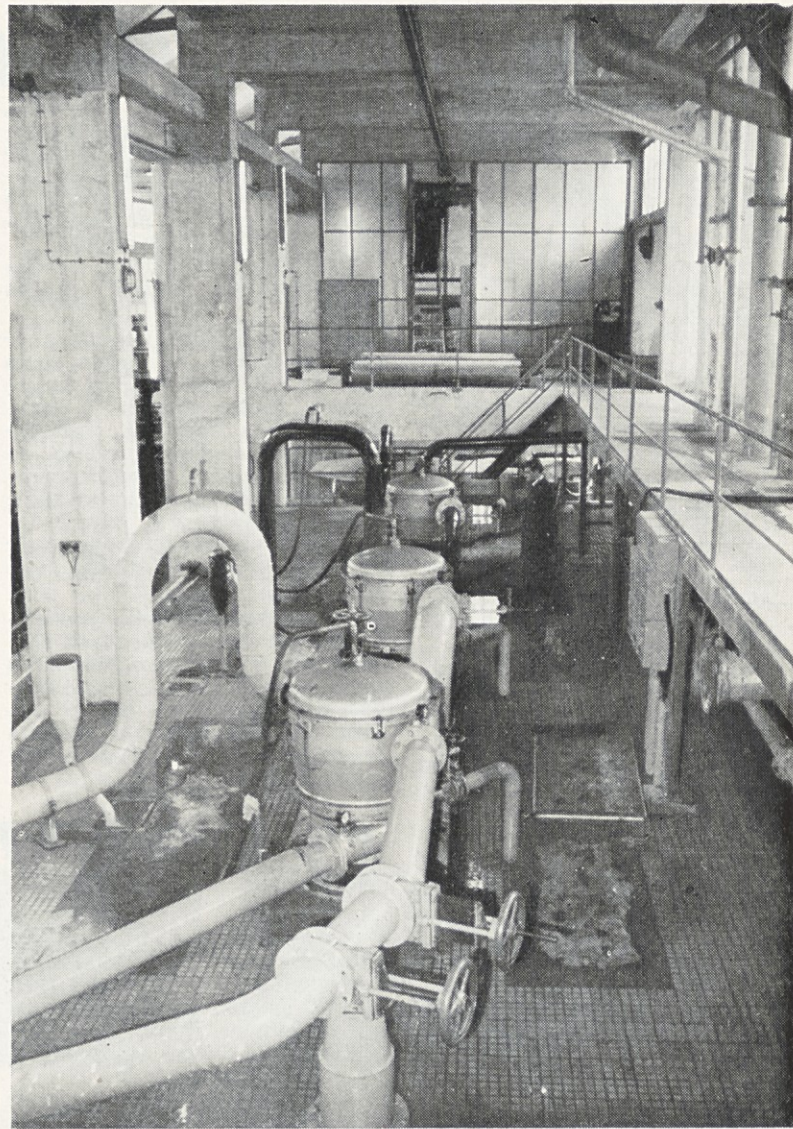
$$KPO = \frac{D + MFS}{MKO + MFS}$$

Kratice pomenijo:

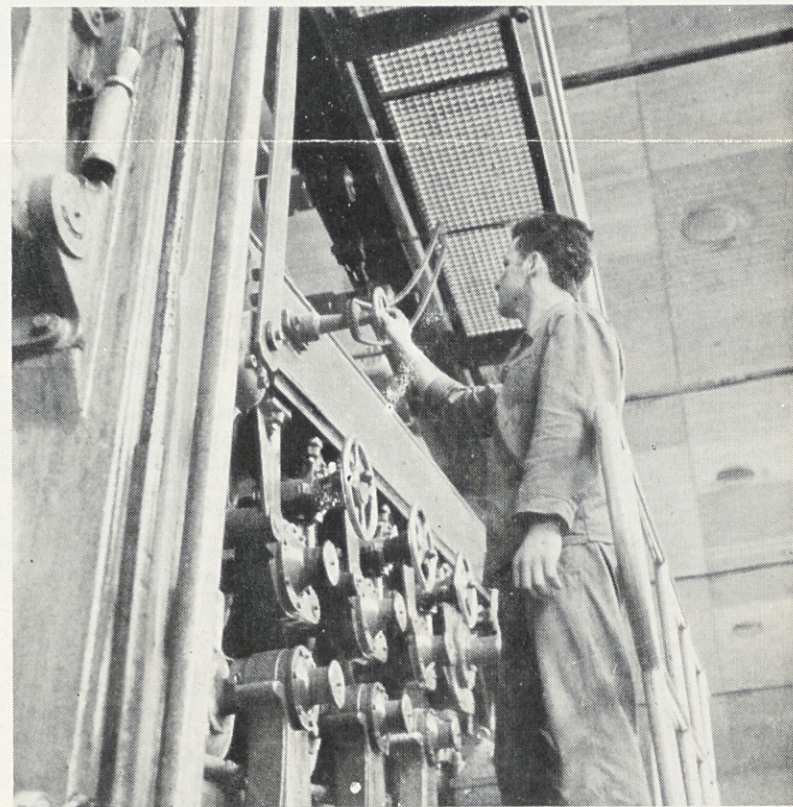
CSP = celotna sredstva podjetja = poslovni sklad + krediti (letno poprečje)

MFS = masa fiksnih stroškov

D = dohodek, zmanjšan za zafonske in pogodbenne obveznosti (to je dohodek, ki je deljiv na OD in sklade)

Količevo: čistilne naprave — tlačni prebiralniki KS II.

Predtiskalnice KS II.

MDO = masa dovoljenih osebnih dohodkov (letni bruto znesek)

MKO = masa kalkulativnih osebnih dohodkov po sporazumu (kvalifikacijska struktura + posebni pogoji — letni bruto),

KRO = koeficient realnih osebnih dohodkov (dovoljenih)

KPO = koeficient proporcionalnih OD.

Kot rečeno navajamo samo nekatera zanimivejša določila, o katerih smo se sicer sporazumeli na sejah odbora, za katere pa nikakor ni mogoče jamčiti, da so dokončne, bodo pa vsekakor zapisane v osnutku. Odločanje o tem je na prvi stopnji prepuščeno delavskim svetom podjetij, in če tu ne bo nobenih nesoglasij, bodo predloženi verifikacijski komisiji, katero smo že omenili. Čim bo verifikacijska komisija sporazum potrdila, bo obvezen za vse tovarne, pri čemer pa so nekatere postavke obvezne, nekatere postavke pa predstavljajo samo zgornjo mejo. Posebej pa je

treba poudariti, da je interna delitev OD pogojena s samoupravnim sporazumom, lahko pa se razvija samostojno. Pozabljati pa nikakor ne smemo, da je predpogoj za realizacijo teh določil zelo smotno in uspešno poslovanje. Brez denarja ostanejo še tako lepe želje — le želje.

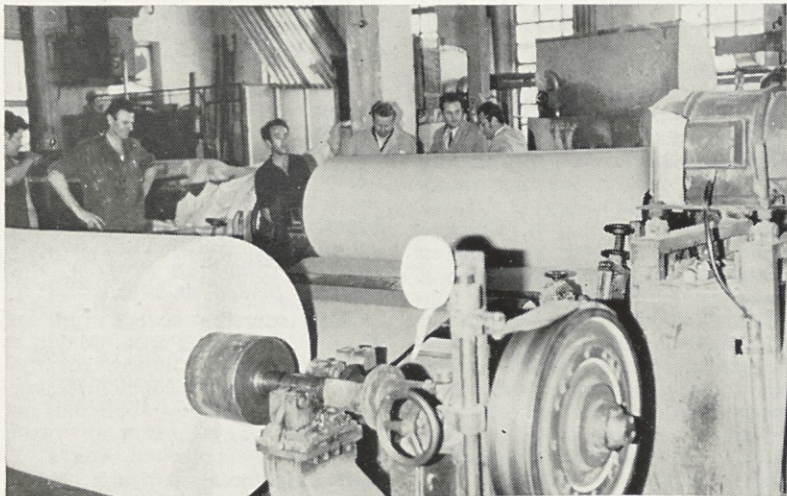
Izreki in misli

V življenju se je treba varovati treh stvari: V mladosti — pohote, v zreli dobi — boja, v starosti — lakomnosti.

Konfucij

Prva ljubezen ceni tisto, kar ljubi. Ni pa prava ljubezen, ki ljubi le tisto, kar je cenjeno.

Börne

Treba se je pogovoriti, nekaj ni v redu!

Nove poti - proizvodnja, kontrola, trg v stabilizacijskem obdobju

VEVČE, MAJA — V razvoju proizvodnje in organizacije je treba iskati vedno novih poti. V stabilizacijskih pogojih pa je to dejstvo še bolj aktualno. Iskanje se mora pojaviti na vseh področjih dejavnosti, tako v proizvodnji papirja, v preskrbi tovarne z energijo, v vzdrževanju strojev in naprav, kakor tudi v nabavi surovin, prodaji vseh izdelkov in administraciji.

Vodstva posameznih sektorjev in oddelkov so že izdelala ali pa izdelujejo predloge in načrte za take ukrepe. V delo za doseg tega načrta je treba vnesti občutke za ekonomičnost, za znižanje stroškov in s tem povečanje dohodka podjetja. Pri tem je izhajati iz dveh izhodišč: čim ceneje proizvajati in prodajati tiste vrste papirjev, ki nam bodo prinesli največ. Usklajeno sodelovanje med proizvodnjo in komercialno je eden od osnovnih elementov. V bodoče naj bi veljalo načelo, da ne bi smelo priti do nobene potrditve naročila, če ni na razpolago prosta zmogljivost in do nobene oddaje proizvodnega naloga, če ni na razpolago potrebnih surovin. To načelo pa zahteva nujno vključitev nabave v načrtovalni sistem, kar bo olajšalo delo in omogočilo smiselno upravljanje s finančnimi sredstvi.

Prvobitne važnosti so trije faktorji: trdnjše stališče na tržišču, boljše izraba vseh proizvodnih strojev in boljše kakovost izdelkov.

Nad vse potrebna je organizacija poglobljene raziskave trga, v zvezi z njo pa dobra servisna in aplikacijska služba. Začetki so že v razvoju premaznih papirjev. Iz rezultatov te službe naj bo hitro razvidno, da smo zainteresirani na visoki kakovosti naših papirjev. Ta interes se ne sme ustaviti le pri odstranjevanju napak, ampak pri njihovem prenašanju v proizvodnjo s stalnim izboljševanjem proizvodnje. Na mestu bi bila močnejša izhodna kontrola, vzporedno z njo pa tudi vhodna. Ni namreč možno iz neakakovostnih snovi napraviti dobrega izdelka. Iz črne moke ni belega kruha. Dobava slabšega papirja kupcem pa bi kaj hitro znižala naš ugled na tržišču, kar bi v končni obliki povzročilo stagniranje.

K novim potem in ukrepom je prištevati tudi skrb okoli snovnih izgub, ki se ne pojavljajo samo v odpadnih vodah, ampak v vsakem drobci celuloze, lesovine ali starega papirja, ki ga ne poberemo in ga zanemarimo, da ni sposoben več kot za smeti.

Kritičnost je potrebna do zastojev strojev, do strojne vprege in do številčne zasedbe delovnih mest. Tudi rešitev tega zadnjega vprašanja bo postopoma postala predmet proučevanja. Večje število zaposlenih na delovnih mestih, ki to ne zahtevajo, ni samo ekonomsko neopravičljivo, temveč lahko vpliva zaviralno na sam delovni učinek okolice. S tem v zvezi se zlasti javlja uvedba avtomatizacije in mehanizacije, ki nujno zmanjšuje potrebo po zgolj fizičnem delu in številu delavcev. Z ustrezno kadrovsko politiko je možno to vprašanje reševati, ne da bi bile prizadete koristi delavcev. Jasno pa je, da tak ukrep zahteva predhodno opremljenost delovnih mest, s čimer bo delo olajšano, moralnost pa povečana. Zarjavela tradicija tu nima pravega mesta, čeprav je sicer v redu.

Kar zadeva vzdrževanje proizvodnih strojev, je stremeti za uvedbo načrtnega vzdrževanja. Delitev dela na tem področju je osnovni pogoj. Za to naj bi dobili posamezni oddelki tiste funkcije, ki jim po organizacijski shemi dejansko pripadajo. Še večja pozornost pa gre načrtnemu vzdrževanju, ki naj vpliva na znižanje zastojev in stroškov vzdrževanja in s tem vzporedno na znižanju proizvodnih stroškov. Potrebna je večja odgovornost. Še vedno se dogaja, da ne vemo popolnoma točno, koliko nas stane vzdrževanje strojev in strojnih delov v posameznih primerih. Precizna evidenca teh stroškov

naj bi bila vodilo pri odločanju, koliko časa naj nek stroj ali naprava še vzdržujemo in kdaj so se stroški vzdrževanja tako povečali, da je postala zamenjava z novim strojem ali napravo nujna oz. cenejša od popravila.

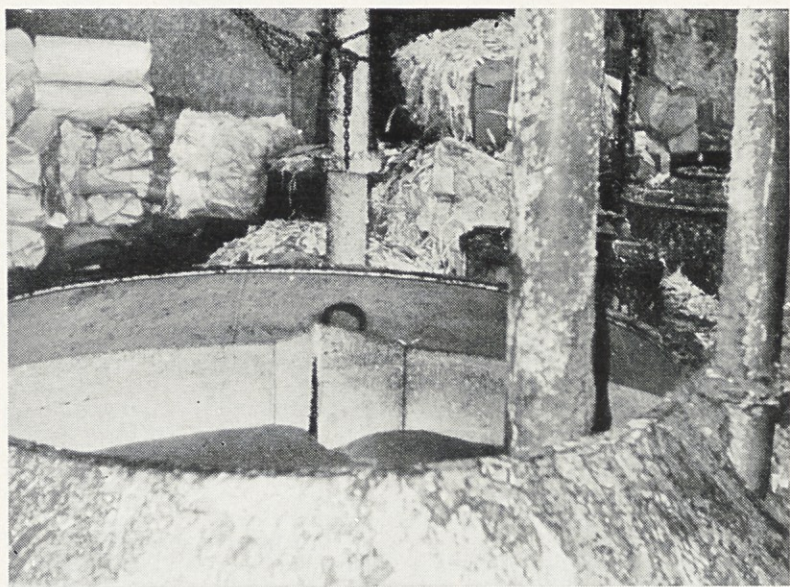
Tudi čezmerne zaloge materiala ustvarjajo vezana obratna sredstva.

Nova proizvodna sredstva v obliki investicij so možna samo tam, kjer se bodo čimprej amortizirala. Vsako vlaganje v investicije mora imeti za posledico ekonomsko ugodnejše stanje, pa naj se to izraža v povečanju proizvodnje, znižanju zastojev, sproščanju delovne sile, izboljšanju kakovosti ali uvedbi nove vrste papirjev, ki jih bo tržišče bolje sprejelo.

O zastarelih toplotno energetskih napravah smo že pisali. Obnova teh je v prvem planu. To terja nujnost. Brez srca gospodarski organizem ne bo več deloval. Cenejša električna energija je možna samo, če jo bomo pro-

izvajali z lastnimi parnimi ali vodnimi agregati.

Niti za trenutek ne smemo podvomiti, da je zasledovanje direktnih stroškov proizvodnje eden od pokazovalcev uspešnosti dela podjetja. Imamo sicer vsakomesečni globalni prikaz višine direktnih stroškov, manjka pa prikaz po vrstah papirja. Pri globalnem zajemanju direktnih stroškov pride ob mesečnih obračunih do znatnih odstopanj, ki pa niso vedno odraz dela, ampak često odraz neustrezne evidence. Da bi mogli direktne stroške boljše zasledovati, bi morala analitska služba za posamezne najbolj zanimive vrste papirja izdelati občasne naknadne kalkulacije po dejanskih direktnih stroških. Takšnih obračunov sicer ne moremo izdelati za vse vrste papirjev in stalno. Izberemo si lahko najbolj zanimive vrste papirjev. Tako bi si ustvarili pregled dejanskih direktnih stroškov, ki bi pomagal pri ocenjevanju uspešnosti dela.

Je delo ob odprtem razpuševalniku in visokih naložbah materiala še lahko varno?

O PRAVILNIKU O STANOVANJH

KOLIČEVO, MAJA — Delavski svet Papirnice Količevo je na svoji 10. seji, dne 19. aprila 1971, sprejel na podlagi določil zakona, statuta ter pravilnika o ugotavljanju in delitvi dohodka nov pravilnik o stanovanjih.

Novi pravilnik o stanovanjih je dopolnjen prejšnji pravilnik, ki je vrsto let koristno služil pri razdeljevanju kreditov za gradnjo stanovanj in pri kreditiranju nakupa stanovanj. Poleg tega novi pravilnik še ureja dodeljevanje stanovanj, s katerimi podjetje razpolaga in ureja nakup stanovanj za potrebe podjetja.

V uvodnih določbah pravilnik vsebuje v šestih členih določbe o vodenju stanovanjske politike podjetja, o namenu pravilnika in o vodenju postopkov po tem pravilniku.

Vodenje stanovanjske politike podjetja opravlja delavski svet podjetja, vse ostale postopke po tem pravilniku pa vodi odbor za medsebojne odnose in štiričlanska komisija, ki jo imenuje za ta namen.

V drugem delu pravilnik določa način formiranja sredstev za kreditiranje gradnje in nakup stanovanj ter način sestave programa za razdelitev formiranih sredstev.

V tretjem delu pravilnik podrobneje obravnava uporabo sredstev in sicer po poglavjih za nakup stanovanj, kreditiranje gradnje in kreditiranje nakupa stanovanj.

O nakupu stanovanj za potrebe podjetja odloča delavski svet na predlog odbora za medsebojne odnose.

V poglavju o kreditiranju gradnje pravilnik predvideva naslednji način kreditiranja:

1. gradnja stanovanjskih hiš od zgrajene kleti, kar je eden od pogojev za pridobitev kredita, do pokritja strehe, v višini 30.000 dinarjev;

2. dograditev stanovanjskih hiš, to je za dovršitev zaključnih gradbeno-obrtniških del in instalacij, od pokrite hiše do vselitve, v višini 25.000 din;

3. gradbeni del za pridobitev novih stanovanjskih prostorov z adaptacijami, raznimi dozidavami in nadzidavami, v višini 25.000 dinarjev.

V tem poglavju so bistveno povečani zneski kreditov, v primeru, da pa pri kreditiranju sodeluje poslovna banka, se navedeni zneski še povečajo za odstotek, s katerim sodeluje poslovna banka.

Novo je določilo, da se v primeru, če je prosilec več, kot je na razpolago sredstev, kredit razdeli med prosilce v enakih delih, za razliko do možne višine kredita pa zaprosijo prosilci na naslednjem natečaju.

Pogoji za pridobitev kredita so boljši. Zahtevana delovna doba

pred razpisom natečaja je dve leti, prej štiri leta, da delavec gradi hišo v oddaljenosti 10 km, prej 6 km. Sprememba je tudi pri pogoju, da delavec dve leti pred natečajem ne sme biti več kot enkrat disciplinsko kaznovan zaradi težje kršitve delovne dolžnosti. Ostali pogoji, da ima za 15% vrednosti grajenega objekta lastnih sredstev pri novogradnji, oziroma, da je lastnik objekta, ki ga namerava prezidati, da se zaveže 10 let ostati v delovnem razmerju in, da je kreditno sposoben, so ostali isti.

Nova omejitev o oddaljenosti gradnje do 10 km od Papirnice Količevo v naravi izgleda približno takole:

Na severu poteka meja severno od Kamnika, na vzhodni strani se približuje Krašnji, na moravsko stran sega skoraj do Gorice, na ihanski strani sega meja do ceste proti Litiji, po Savski cesti skozi Domžale proti Ljubljani sega meja do križišča s cesto proti Litiji (pri Belinki), po glavni cesti do Črnuče in na zahodni strani skozi Mengeš do Bukovce oziroma do krajev v bližini Most.

V naslednjih členih pravilnik podrobneje navaja potrebno dokumentacijo za prigrisitev na natečaj in postopek za odobritev kredita.

Interni natečaj za razdelitev sredstev razpiše odbor za medsebojne odnose na podlagi predloga, ki ga pripravi štiričlanska komisija. Komisija ima še naloge, da zbere prošnje in drugo dokumentacijo, da ugotavlja ali prosilec izpolnjuje predpisane pogoje, opravlja morebitne ogleda na terenu, izdelava predlog za dodelitev kredita prosilcem, opravlja druga dela v zvezi s pravilnikom in z navodili OMO. Na predlog komisije odloči odbor za medsebojne odnose s posebnim sklepom o dodelitvi kredita.

Naslednji členi obravnavajo posojilno pogodbo, ki jo podjetje sklene s posojiljemalcem. Na koncu dela o kreditiranju določa pravilnik o kreditiranju nakupa novih stanovanj v družbeni lasti. Pogoji za pridobitev tega kredita so smiselno isti, kot pogoji za kreditiranje gradnje. Znesek kredita za nakup stanovanja je seštevek zneskov za kreditiranje gradnje nove hiše tj. 55.000 din,

s sodelovanjem poslovnih banke pa se poveča za odstotek, s katerim sodeluje banka. Razliko med višino kredita in med kupno ceno stanovanja mora posojiljemalec zagotoviti sam.

V četrtem delu obravnava pravilnik dodeljevanje stanovanj, ki so bila v ta namen zgrajena s sredstvi podjetja ali kupljena, in stanovanj, ki so izpraznjena, podjetje pa ima razpolagalno pravico. O dodelitvi stanovanj odloča odbor za medsebojne odnose na predlog kadrovske službe, ki na podlagi potreb podjetja, stanovanjskih, socialnih in drugih razmer prosilca, delovne dobe prosilca v podjetju in drugih pomembnih okoliščin izbere stanovalca.

S petim delom s končnimi odločbami se pravilnik konča.

Novi pravilnik je prišel v veljavo 27. IV. 1971. Opis tega pravilnika bo koristil prosilcem, ki so se javili na razpis natečaja, da bodo bolje razumeli postopek dodeljevanja kreditov, pa tudi bodočim graditeljem stanovanj, da se bodo naprej bolje pripravili na gradnjo ali nakup stanovanja.

A. Smole

O okrevanju in o okrevancih

enotah vzeli stvar bolj resno in predlagali res tiste delavce, ki so bolehn, ki delajo na zdravju škodljivih delovnih mestih, starejše delavce, telesno šibke, delavce, ki živijo v zelo slabih socialnih razmerah, med vsemi temi pa v prvi vrsti člane Zveze borcev.

Za odbor in zdravnika, ki te predloge dokončno pregleda in določi, kdo bo prišel v poštev za okrevanje, je zelo mučno črtati delavce, ki ne izpolnjujejo niti enega teh pogojev.

Letos bo šlo na okrevanje 28 delavcev na morje in to v Crikvenico in Volparijo. 26 od njih bo letovalo po 7 dni, dva pa po 14 dni.

Trije delavci pa bodo šli 7 dni na letovanje v Bohinj, oziroma na Veliko planino. Vsi ti delavci morajo izrabiti svoj redni letni dopust, podjetje pa jim plača bivanje na morju oziroma planinah. Cena oskrbnega dne je 50 ND. V zdravilišča bo šlo na zdravljenje letos 6 delavcev, ti pa so poslani po 21 dni in jim ni treba za to izrabiti svojega dopusta, temveč so v tem času v bolniškem staležu. Cena oskrbnega dne za njih je 90 do 100 ND. Na zdravljenje bodo odšli že v mesecu maju, eden od njih gre v Rogaško Slatino, dva v Zdravilišče Radenci, dva v Čateške toplice in eden v Laško.

Na letovanje na morje ali planine bodo odšli v glavnem meseca julija in avgusta.

Naj vam predstavim vsaj nekatere od njih:

Franc Lekan, delavec iz kalorične centrale, zdravju škodljivo delovno mesto, starejši, priden delavec, bolehen.

Iz delavnic bo šel med drugimi Peter Starin, starejši delavec, priden, že dolgo v podjetju, potreben počitka in zdravljenja.

Iz proizvodnje naj vam predstavim dolgoletnega člana kolektiva, pridnega starejšega delavca Antona Urbanja, ki je bil zelo vesel, da se ga je podjetje spomnilo.

V sortirni dvorani imamo pridno delavko, članico Zveze borcev Jožefo Kepec, ki bo šla na okrevanje na Veliko planino.

V lepenki je mlada vdova z dvema nepreskrbljenima otrokoma Marija Gregorc, ki si sama z družinico ne bi mogla privoščiti okrevanja, sedaj pa bo še sama malo priložila, pa bo šla z obema hčerka skupaj na morje.

Pa naši transportni delavci, eden od njih Ivan Bravhar, tudi starejši, priden delavec.

Naše snažilke seveda tudi ne smemo pozabiti, Pepca, Malči in Marija, so bolj slabega zdravja.

Tu je še Ivan Klopčič, delavec, član Zveze borcev, bolehen, pa brez godrnjanja prime za vsako delo, kjer je potreben, enkrat je vratar, pa čuvaj, pa kurir.

Upamo, da smo s tem opravičili letošnji izbor.

PR

Vrednost točke za 12 preteklih mesecev

Od vključno maja 1970 do aprila 1971

VEVČE MAJA

	Obračunana vrednost točke s točka brez urami točka ur za normo za normo	
Brusilnica	430	4,30
Lepila in polnila	4,25	4,25
I. PS	4,23	4,23
II. PS	4,24	4,24
III. PS	4,23	4,23
IV. PS	4,22	4,22
Strojna dodelava	3,90	4,52
Ročna dodelava	3,44	4,47
Energija	4,22	4,25
Premaz	4,24	4,24
Vzdrževanje	4,18	4,36
Razkladalci	3,32	6,20
Nakladalci	5,13	5,13
Strokovne službe	4,23	4,24

Janez Grünfeld

VEVČE, MAJA — Po odhodu pomočnika direktorja, vodje finančne službe Aleksandra Vavpetiča z Vevč, je to delovno mesto prevzel ekonomist, tovariš Janez GRÜNFELD. Pred tem je bil zaposlen na podobnem delovnem mestu pri podjetju BETI, Metlika. Upajmo, da se bo pri nas dobro počutil, zlasti pa mu želimo, da bi svoje delo uspešno opravljal.

Novi predsednik disciplinske komisije

VEVČE, MAJA — Ker je dosednji predsednik komisije za ugotavljanje delovnih prekrškov, tovariš Božo ČOP odšel na drugo delovno mesto in prekinil delovno razmerje s podjetjem, je bilo treba izbrati drugega. Delavski svet podjetja je na svoji 1. seji izvolil za opravljanje morda malo neprijetne funkcije, zato pa tem bolj odgovorne, tovariša Staneta TRTNIKA, kemotehnika v obratnem laboratoriju.

Želimo mu, da bi imel pri tej dolžnosti čim manj dela!

Izreki in misli

Sovražim tiste, ki mislijo, da so hrabri tedaj, ko so razposajeni.
Konfucij

Ljubite življenje? Potem ne zapravljajte časa, saj je življenje sestavljeno iz njega.
Franklin

Obstajajo ljudje, ki so pokornější od psov in ki ne lajajo, ko jih tepejo.
Börne

Človek, ki se hvali brez sramu, se kmalu prepriča, da je zelo težko živeti proti svoji hvali.
Konfucij

Šola izkušenj je draga, toda neumnežev nobena druga šola ne pouči bolje.
Franklin

Lastnosti in obnašanje premazanih papirjev pri ofset tisku

VEVČE, MAJA — Tehnični razvojni ofset tiskarskega postopka je že toliko napredoval, da lahko vse vrste premazanega papirja, ki ga proizvajalci pošljejo na trg, predelamo. Kljub temu ostanejo še nekateri problemi, ki nas silijo v to, da še bolj natančno študiramo lastnosti materialov in znamo izkoristiti vse njihove dobre lastnosti.

V splošnem je gubanje oziroma zvijanje papirja med tiskom zelo neprijeten pojav. Posamezne pole se gubajo na prijemalni strani pa tudi na zadnji strani. Razumljivo nastopijo zaradi tega določene težave pri zlaganju potiskanih pol, obstaja pa tudi nevarnost, da se tisk popači. Bolj sigurno je, da iščemo vzroke vihanja papirja. Lepljive gumijaste prevleke za valje lahko zelo spremenijo lastnosti papirja. Čisto gladka in zaprta površina papirja težko drsi po gumijasti prevleki. V zvezi z določeno lepljivostjo tiskarske barve pride pri odstranitvi pol z gumijastega valja zaradi močnega pritiska do pojava strižnih sil, z močnim upogibnim kotom. V težnji, da bi odstranili te pojave, so delali poskuse z istimi vrstami papirja, pri katerih niso uporabili nobene barve in vlage; šlo je torej za popolnoma suh postopek.

Rezultat? Tudi pri teh eksperimentih je prišlo zaradi lepljivega gumijastega valja do močnega gubanja pol pri zlaganju. Stanje gumijaste prevleke lahko preizkusimo po zelo enostavni metodi. List premazanega papirja s prsti močno pritismo na površino gumijaste prevleke valja; ko list odstranimo, lahko opazimo število sprijemnih mest.

Obnašanje različno premazanih papirjev med ofsetnim postopkom je različno glede na njihove lastnosti. Ta razlika se kaže predvsem v kvaliteti papirja, v optičnih lastnostih na površini papirja ter tudi v tiskovno-tehničnih lastnostih. Sam proizvodni postopek pa ne daje natančnega pregleda v podrobnosti. Tudi ni več možno z enostavnimi metodami določati vrsto papirja. Subjektivno primerjanje papirnih površin in določanje teže premeta pa dajeta približno oceno, po kateri lahko sklepamo, za katere vrste izdelka gre.

Strojno premazani papirji se danes le v manjši količini premazujejo v papirnem stroju. S tem smo nedvomno prešli k boljši kvaliteti. Ostajajo pa kljub temu še velike razlike v optičnih in tiskovno-tehničnih lastnostih. Množina premaza, ki predstavlja tudi važen faktor kvalitete, kajti lesk, gladkost, optični vtis, belina in vpojnost so od nje precej odvisne, se giblje pri strojno premazanih papirjih okoli 15 g/m².

Da bi dosegli želeno gladkost in dober lesk, je potrebno pri majhnem nanosu premazne mešanice posvetiti več pozornosti satinaži. Ta pa je spet povezana z močnimi pritiski, kar pa na vpojnost ne vpliva preveč ugodno. Iz tega tudi sledi, da izgleda površina premazanih papirjev nekoliko hrapava in manj zaprta. Zato so tudi zaželeni dvakrat premazane vrste papirja, ker tu lahko dosežemo bolj gladko in zaprto površino. Kot posebno nove ali v osnovi drugačne izdelke pa na tak način proizvedene papirje ne registramo. Dvojni premaz, ki ga uporabljamo ravno tako pri papirjih, premazanih že v papirnem stroju ali pri papirjih za umetniški tisk, služi le za poboljšanje kvalitete, sicer pa se pri teh vrstah papirja pri tiskanju ne pojavljajo posebni problemi ali težave.

Pri originalnih papirjih za umetniški tisk je zaradi velike teže premaza (do 40 g/m²) potrebna močna satinaža. Iz tega si lahko razlagamo izredno kapaciteto vpijanja in obenem hitrega odbijanja tiskarske barve, kar pa je vse povezano z boljšim tiskovnim vtisom ob istočasni visoki belini. Tak papir se tudi manj praši, pri nekaterih vrstah papirja pa je prašenje sploh popol-

noma odpravljeno. Iz teh razlik lahko sklepamo, da se strojno premazani papirji lahko le delno primerjajo z originalnimi papirji za umetniški tisk.

Daljši časi odbijanja tiskarske barve pri strojno premazanih papirjih imajo včasih tudi prednost v tem, da tiskarske barve na teh vrstah papirjev izkazujejo lepši sijaj, ker vezivna sredstva za barve obstajajo dalj časa na površini in s tem povzročijo boljši lesk. V glavnem pa lahko obe vrsti papirjev tiskamo v ofset postopku brez večjih težav. V tiskovno-tehničnem smislu je vpliv manj zaprte površine strojno premazanih papirjev pravzaprav zelo majhen, kajti elastična gumijasta prevleka valja izravna razne nepravilnosti, pore, luknjice, deloma izgladi tudi hrapavo strukturo. Razlika je očitna v tem, da z originalnim papirjem za umetniški tisk lahko naredimo izdelek prve vrste, ker je barva bolj gladka, bolj enakomerno razporejena in nič oblakasta.

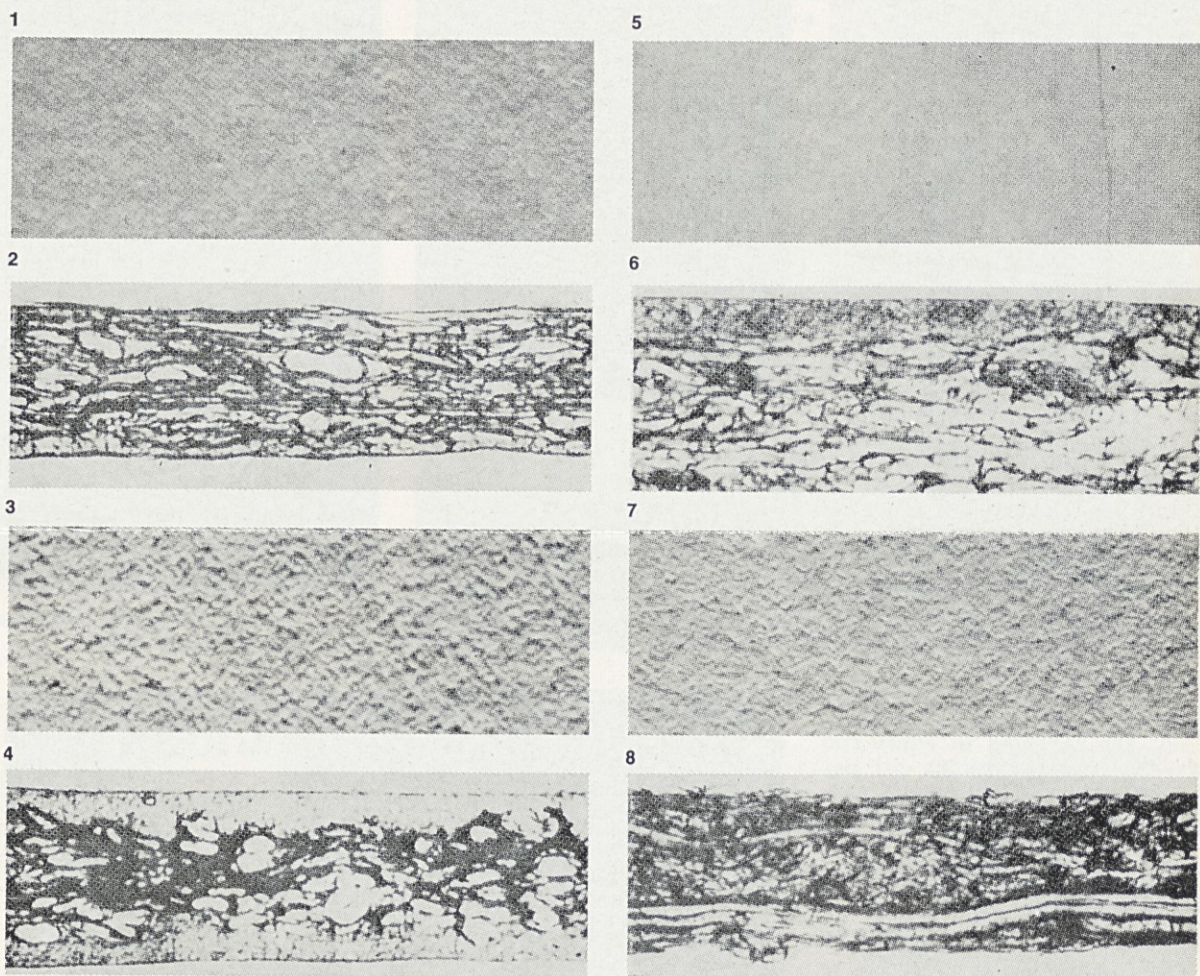
primerjavi s papirjem za umetniški tisk, je ta vrsta papirja še sorazmerno mlada. V začetku ta papir tiskarji niso nič kaj radi tiskali po ofset postopku, zaradi problemov, ki so jih imeli v zvezi s sušenjem tiskarske barve. Zrcalno gladka, popolnoma zaprta površina sprva sploh ni dopuščala nobene potiskljivosti. Danes pa te vrste premazanih papirjev v gramski teži 70—420 g/m² lahko tiskamo v različnih barvnih niansah, tudi po ofset postopku. Zato ni potrebno imeti posebnih znanj, niti se ne uporabljajo posebne vrste barv. Tiskarne so se v zadnjih 10 letih izpopolnile, izboljšala se je tudi kvaliteta barv, ki dajejo lesk, tako da izrazi, kot so: lepljivost, usedline, počasni mokro mokri tisk, ki so bili včasih na dnevnem seznamu skrbi v tiskarnah, spadajo v preteklost.

Ravno pri premazanih papirjih z vlito površino, pri katerih naj bi bil lesk tiskarske barve ravno tolikšen kot lesk papirja, je to zelo važno. Glede zapraše-

ja ne predstavlja nobenega problema. Lahko rečemo, da nastopijo tu pa tam težave, ki pa so tipične za premazane papirje, ter so odvisne od samega premaznega sloja.

Bele usedline, ki pri nadaljnjem tiskanju z gumijastim valjem vseeno tvorijo pravilni sloj, pa so pri strojno premazanem papirju vzrok za manjšo odpornost proti vodi. Vлага, ki med tiskom prehaja s plošče na gumijasto prevleko valja, raztopi določene sestavne dele premaza. Danes se te nevšečnosti odpravljajo s tem, da stalno izboljšujejo vodne odpornosti emulzij za premazovanje. Te usedline speremo z običajnimi sredstvi, ki so na voljo za pranje gumijastega valja, največkrat pa z vodo.

Seveda pa nastanejo tudi usedline premaznega sloja, ki jih vлага, katera je stalno prisotna, med tiskanjem izloči prav iz papirja in ki se lahko utrdijo na gumijasti prevleki valja in jih je prav težko odpraviti. Uporabiti

Med premazanimi papirji zavzemajo posebno mesto premazani papirji z vlito površino (izdelani na kromiranem valju, kot npr. Kromoluks, Kromekote, Supercote). S to vrsto papirja so lahko zadovoljni tisti kupci, ki želijo imeti papir z visokim leskom, gladkostjo in belino. V

vanja pa veljajo isti sklepi kot za originalni papir za umetniški tisk. Vsak tiskar danes pozna premazane papirje z vlito površino, ki jih v glavnem uporabljamo pri embalaranju, pri zavijanju čokolade, za etikete, za zavijanje cigaret itd. Tudi predelava te vrste premazanega papir-

moramo posebna pralna sredstva. Vzroke za te pojave je praviloma težko poiskati. Dosedanje raziskave niso pokazale nič določenega. Res pa je, da se te vrste usedlin zelo redko pojavljajo. Težave, s katerimi se borijo tiskarji, morajo ravno tako dobro poznati papirničarji, ki naj bi poskušali čimbolj zmanjšati raztapljanje premaznega sloja. Možnosti daje tudi vlaženje z alkoholom, ker je ovlažitev dosti manjša kot pri običajnem vlaženju.

Za primerjavo si oglejte še nekaj slik:

Slika 1. Strojno premazan papir (slika površine)

Slika 2. Strojno premazan papir (prečni posnetek)

Slika 3. Originalni papir za umetniški tisk (slika površine)

Slika 4. Originalni papir za umetniški tisk (prečni posnetek)

Slika 5. Premazani papir z ulito površino (slika površine)

Slika 6. Premazani papir z ulito površino (prečni posnetek)

Slika 7. Specialni matirani premazani papir (slika površine)

Slika 8. Satinirani papir (prečni posnetek).

(Po reviji Verpackungs-Folien, Papiere)

Obnova konstrukcije in instalacij-parovod, elektrovod

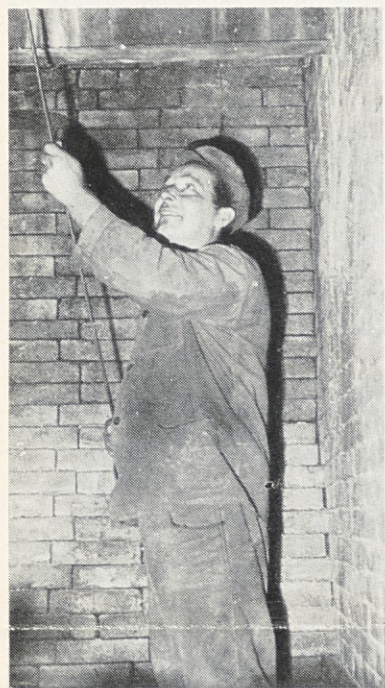
ing. Majda Žemva

Med delavci v kalorični centrali

KOLIČEVO, MAJA — Bralcem predstavljamo del posadke v kalorični centrali z namenom, da jih malo bolj spoznamo. Pogovarjal sem se z Rafaelom Jegličem, strojnikom, zaposlenim pri nas 12 let, Nikom Mežnarjem, kurjačem, zaposlenim v podjetju 8 let, Ivanom Koželjem, ključavničarjem, ki je v podjetju 11 let, Lukom Capudrom, pomočnikom kurjača, ki je v KC 10 let in Vincom Kokaljem, ki že 8 let odvaža žlindro.

Vprašanje: S čim ste zadovoljni v KC in s čim ne?

Jeglič: — Zadovoljen sem z ureditvijo izmenskega dela, saj nam omogoča po tritedenskem delu v treh izmenah en teden prostega časa. Tudi s sodelavci se dobro razumem.

Niko Mežnar pri čiščenju notranjosti kotla

Nisem pa najbolj zadovoljen, ker zahtevno in odgovorno delovno mesto strojnika pri nagrajevanju ni v pravilnem razmerju z ostalimi delovnimi mesti v podjetju.

Vsi skupaj imamo težave, ker so parni kotli in pogonski stroji največkrat preobremenjeni in imajo za posledico nepredvidene okvare.

Prav tako imamo pomanjkljivo opremo za izvrševanje remontnih del. Nujno moramo dobiti brusilni stroj za ventile.

V strojnici bi morali preprečiti prepih s primernimi prezračevalnimi napravami in izolirati tlak v kabini.

Mežnar: — Zadovoljen sem z dobrimi odnosi med sodelavci, z ureditvijo izmenskega dela in odgovornim delovnim mestom kur-

jača pri Steinmüller parnem kotlu.

Manj zadovoljen pa sem z delovnimi pogoji, ki nastanejo po 4 do 5-mesečnem obratovanju, ko se kotel onesnaži, ali v zimskem času zaradi obremenjenosti kotla in mokrega premoga. Zaradi bolj zanesljivega obratovanja predlagam več planiranih zastojev, da

Luka Capuder pri čiščenju filtra

bi nevedčnosti pravočasno odstranili.

V času remontov zaradi težkega in umazanega dela nadurno delo ni primerno nagrajeno v primerjavi z nagrajevanjem rednega dela.

Koželj: — S sodelavci — ključavničarji, s katerimi vzdržujemo KC, se dobro razumemo.

Nikakor pa ne morem biti zadovoljen z urejenostjo in opremo delavnice, ki je v nekdanji stanovanjski hiši, brez primerne garderobe in umivalnice. V času remontov moramo za vsako malenkost v strojno delavnico.

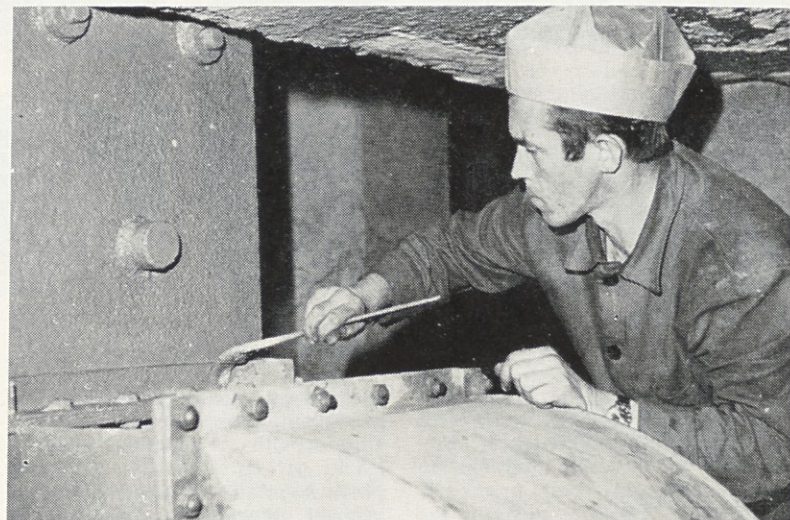
Nisem popolnoma zadovoljen z nagrajevanjem, ko se primerjamo s ključavničarji v strojni delavnici, saj so pogoji dela v KC precej slabši.

Capuder: — Čeprav opravljam razna dela od čistilca, voderja do pomočnika kurjača, sem z delom zadovoljen. Izmensko delo me ne moti. Všeč so mi tudi dobri odnosi med sodelavci.

Najbolj pa me motijo delovni pogoji pozimi, ko se zaradi obre-

Kurjač Janez Kepic

Vinko Kokalj pri vzdrževalnih delih

menitve kotlov širijo po kotlarnici zdravju škodljivi plini.

Kokalj: — Kljub težkemu delu, posebno pozimi, sem zadovoljen. S sodelavci se dobro razumem in všeč mi je ureditev izmenskega dela.

Precej časa pri nas govorimo o mehanizaciji odvoza žlindre, vendar kam dlje nismo prišli.

Vprašanje: Kako izkoristite prosti čas?

Jeglič: Hiše še nimam popolnoma dograjene, zato del prostega časa porabim za njeno urejanje. Pomagam pa tudi drugim graditeljem stanovanjskih hiš pri napeljevanju instalacij.

Dopust pa z družino izkoristimo na morju in planinah.

Mežnar: Do sedaj sem v prostem času urejal hišo in napravil kakšnemu lastniku pločevine na štirih kolesih ličarsko uslugo, sedaj pa bo več časa ostalo za družinske izlete in rekreacijo.

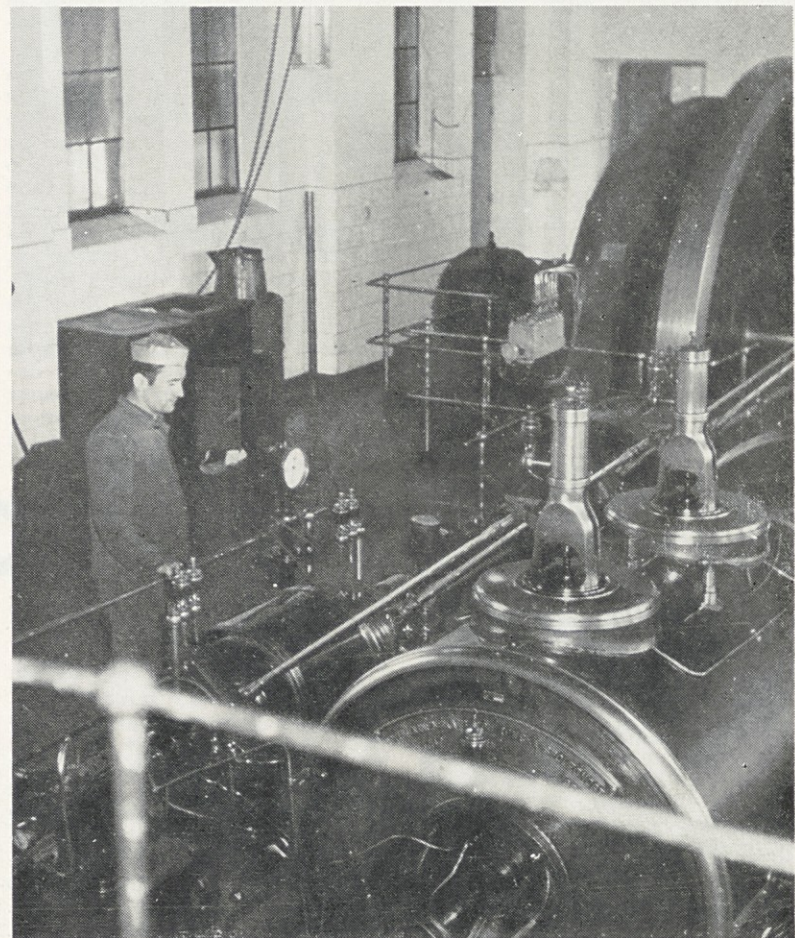
Koželj: Prosti čas izkoristimo za dela pri nedograjeni hiši in na

vrtnu, dopust pa z družino preživimo na morju ali planinah.

Capuder: V prostem času pomagam doma na manjši kmetiji, rad pa grem na morje ali planine.

Kokalj: Imam družino s 4 otroki, zato v prostem času pomagam ljudem pri zidanju hiš. Morja še nisem videl, nekaj dopusta pa z družino preživimo v planinah.

Razgovor zapisal Stane Laznik

Miha Kosmač v strojnici

Uspešno so končali prvi letnik

KOLIČEVO, MAJA — V mesecu aprilu je bil končan I. letnik poklicne papirniške šole za odrasle. Ta letnik je bil zunanji oddelek šolskega centra tiska in papirja v naši delovni organizaciji.

Za pridobitev poklica papirničarja se je ob začetku šolskega leta vpisalo 32 delavcev. Uspešno pa je I. letnik v šolskem letu 1970/71 zaključilo 27 delavcev oziroma učencev.

Ceprav je bilo obiskovanje pouka za učence naporno, ker so morali istočasno opravljati tudi svoje delo na delovnem mestu, so redno prihajali na predavanja, razen tistih izjem, ki so imeli izmeno v času pouka in niso imeli možnosti zamenjave.

I. letnik so učenci končali z naslednjimi uspehi: eden (1) je bil odličen, dva (2) sta bila prav dobra, dvaindvajset (22) je bilo dobrih in dva (2) sta bila zadostna.

Tudi tokrat je bila volja do učenja močnejša od vseh drugih interesov, kar se je pokazalo pri resnem študiju in končnem uspehu.

I. letnik so uspešno zaključili:

Bevk Marko, Dragar Ivan, Grilj Anton, Hribar Franc II, Hribar Miro, Hočvar Ivan, Jeras Vinko, Jasenc Marjan, Kveder Jože, Kokalj Franc, Kovač Jože, Krulc Franc, Ložar Jakob, Novak Anton, Oštir Jože, Orehek Marjan, Per Janez, Peterka Lado, Peterka Franc, Prelovšek Stane, Potočnik Peter, Rožič Janez, Ravnikar Anton, Resnik Janez, Urbanija Franc, Zabret Janez in Zupanc Ciril.

Prav gotovo so ti tovariši zaslužili, da jim ob koncu šolskega leta damo vse priznanje, obenem pa jim čestitamo k uspehu, ki so ga dosegli, ter zaželimo isto resnost učenca tudi v II. letniku.

Milan Deisinger

Ivan Koželj pri remontnih delih

Ležaje sušilnih valjev je pregledovala skupina pod vodstvom tovariša Oražma

Čas remontov

KOLIČEVO, MAJA — Ustaljena praksa izvajanja remontov na proizvodnih strojih v jesenskih obdobjih je bila v letošnjem letu prekinjena. Z remontu smo letos pričeli v mesecu maju zaradi obveznega remonta in pregleda Steinmüller kotla in ostalih energetskih naprav. Priprave za remont so v vzdrževalnih delavnicah in ostalih oddelkih potekale istočasno s pripravami na praznovanje 1. maja, saj smo z remontnimi deli pričeli že 3. maja. Seznane del za posamezne proizvodne stroje smo morali letos dopolniti že z obsežnimi deli pri obnovi jeklene konstrukcije,

parovodov in elektrovodov. Ta konstrukcija z instalacijami je bila po lanskem nasilni porušitvi postavljena provizorično.

Po programu smo v prvem delu remonta opravili dela pri KS II, v pripravi snovi, v brusilnici lesa in dela na obnovi jeklene konstrukcije z instalacijami. Kljub maksimalni angažiranosti vseh zaposlenih pri izvedbi remontnih del smo se tudi letos poslužili pomoči v delovni sili, ki sta nam jo nudili Papirnica Vevče in tovarna papirja in celuloze Krško. Ob tem naj poudarim, da je sodelovanje med kolektivi industrije papirja SRS

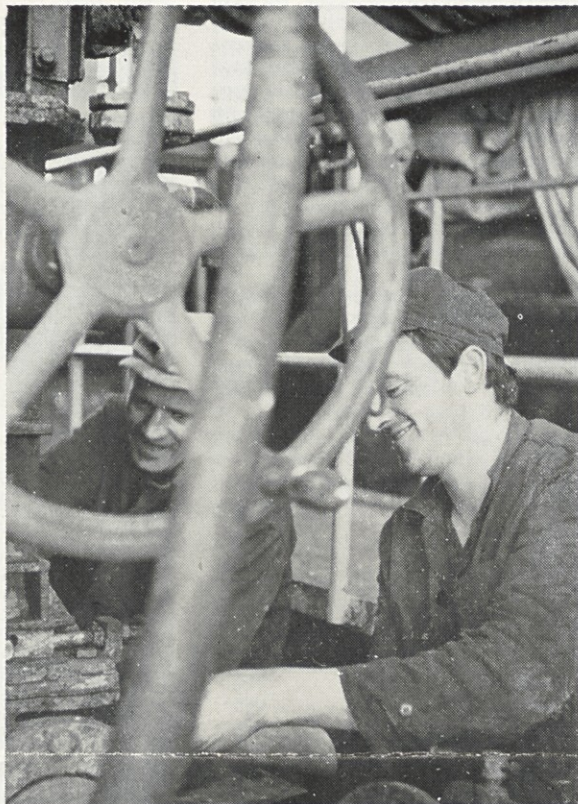
žal pa moramo tudi letos ugotoviti, da se število naročil za remontna dela vse preveč povečuje še med potekom remontov. Resda so nekatera dela takšna, ki se pred ustavitvijo stroja težje predvidijo, pa vendar bi se obseg tovrstnih del moral znatno skrajšati, če hočemo remontna dela izvajati planirano in organizirano.

Tudi pri letošnjem remontu velja poudariti, da so vsi, ki so remontna dela izvajali, vložili veliko napora in truda, ter opravili vsa dela tako, da smo stroje brez posebnih težav spet pognali.

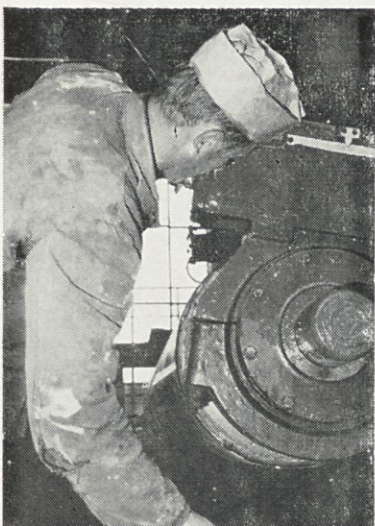
IKS

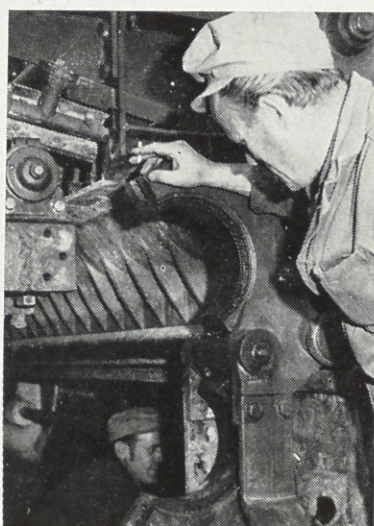
Dela pri prečnem rezilcu so bila obsežna

Ključavničar Miha s članom posadke

Pleskar Tone je imel veliko dela

Strojevodja Stane in pomočnik Maksel pri remontnem delu

Tudi pri delu je tovariš Franci nasmejan

na tem področju dela zaenkrat vzorno. Da se remontna dela izvajajo tudi v podaljšanem delovnem času, je razumljivo in ustaljeno, saj moramo v okviru realnih možnosti težiti za tem, da za remonte porabimo čimmanj delovnih dni. Zaradi razmeroma slabe stimulacije dela v podaljšanem delovnem času pa se v zadnjih letih pojavlja to, da večji del zaposlenih pri remontih ne želi imeti plačanega dela v podaljšanem delovnem času v denarju, temveč želijo opravljene nadure izkoristiti za svoj prosti čas. Ta način izkoriščanja nadur pa povzroča težave pri rednih delih v vzdrževalni dejavnosti, pa tudi obračuni posameznih del postanejo zaradi tega nerealni, zato bo nujno to problematiko obdelati in stvari precizirati.

Kot je že omenjeno, je bil obseg remontnih del zelo obsežen,

Dobro uspela sektorska vaja

VEVČE, MAJA — Ob 17.05 je zatulila preplah tovarniška sirena. No, okolica je bila že prej obveščena, da ne gre zares. Napovedana je bila sektorska vaja gasilcev. »Gorelo« je poslopje IV. PS in zgradba remontnih delavnic. Le tri minute po znaku sirene je strojnik Jernej Resnik že pognal novo motorko, ki jo je prostovoljno industrijsko gasilsko društvo prejelo od tovarne. Le nekaj minut zatem so prispeli tudi gasilci iz Zg. Kašlja in Sostrega. Kratka povelja, organizirani premiki, naučeni posegi in že je »žarišče požara« bilo premagano.

Vajo si je ogledalo tudi precej delavcev pa tudi vodilni delavci so s svojim obiskom dali priznanje delu vevških in okoliških gasilcev, zlasti pa potrebi po opremljenosti v primeru, ko bo alarmni znak sirene pozival ob resnični naravni nesreči.

Pogovor o vaji se je sukal okoli novega gasilskega avtomobila, ki je bil gasilskemu društvu prav tako potreben, kot nova motorka. Njena tehnična izvedba in tehnična dognanost je tolikšna, da odslej v nobenem primeru gasilci ne bodo v zadregi, ko bodo nudili pomoč v nesreči. Želja pa je, da bi oba nova stroja bila res v pravih rokah.

ZDRUŽENE PAPIRNICJE LJUBLJANA

Ljubljana—Vevče

RAZPIS

V skladu s potrebami in planom kadrov razpisujemo v šolskem letu 1971/72 naslednja prosta vajenska mesta:

- 1 obratni električar
- 1 strojni ključavničar
- 1 klepar — instalater
- 2 strugarja

Pogoj: Najmanj z dobrim uspehom dovršena osemletka. Starost pod 17 let.

Za poklic primerno zdravstveno stanje.

Prošnje je nasloviti na kadrovske oddelke podjetja. Rok prijave do 30. junija 1971.

Kadrovska služba

Razpis štipendij in učnih mest

Papirnica Količevo bo v šolskem letu 1971/72 podelila naslednje štipendije:

- eno (1) štipendijo na Ekonomski fakulteti
- eno (1) štipendijo na Srednji administrativni šoli
- eno (1) štipendijo na Ekonomski srednji šoli
- eno (1) štipendijo na Tehnični srednji šoli — strojni odd.
- štiri (4) štipendije na poklicni papirniški šoli

V učno razmerje bo sprejela naslednje vajence:

- dva (2) vajenca za strojnega ključavničarja
- dva (2) vajenca za obratnega električarja
- enega (1) vajenca za kovinostrugarja
- enega (1) vajenca za vodovodnega instalaterja
- enega (1) vajenca za varileca

Interesenti naj pošljejo prošnje na naslov Papirnica Količevo, p. Domžale najpozneje do 15. junija 1971.

Tudi iz šestih cevi je pri novi motorki pritisk vode dovolj velik

Zbor po končani vaji

Papirniške športne igre

KOLIČEVO, MAJA — V dneh 23. in 24. aprila 1971 je bilo na skrajnem koncu Slovenije, na Sladkem vrhu in Ceršaku nadaljevanje XIII. športnih iger papirničarjev, ki je obsegalo naslednje panoge: streljanje, namizni tenis in šah.

Kako na mestu je bila odločitev, da športne igre ponovno oživijo, kaže dejstvo, da so se le-tejšnjih iger udeležili tekmovalci in tekmovalke 7 papirnic Slovenije.

Predstavniki prirediteljev so svoje goste dočakali že v Mariboru pred hotelom Turist, kjer so bila za vse udeležence rezervirana prenočišča. Po uvodnih prisrčnih pozdravih in po razmestitvi ekip po hotelskih sobah smo krenili naprej proti Ceršaku. Zelo lep je bil pogled na dolgo kolono osebnih avtomobilov, ki se je ob lepem sončnem dopoldnevu pomikala proti meji. Pred tovarno nas je pozdravila množica delavcev in ostalih prebivalcev Ceršaka. Zvoki domače godbe na pihala so še dodatno prispevali k že tako dobremu razpoloženju. Direktor tovarne Ceršak tov. Poglej je pozdravil vse nastopajoče, jim zaželel dobrodošlico, najboljše počutje ter mnogo športnih uspehov.

Po otvoritvi se je kmalu začelo tekmovanje v streljanju z zračno puško. Nastopilo je 7 moških

ekip in 3 ženske ekipe. V obeh konkurencah so premočno zmagali Radečani. Tekmovalke Radeč so celo dosegle rezultat, ki bi jih uvrstil na 2. mesto med moškimi. Zanimivo je, da so strelci s Sladkega vrha za en sam krog prehiteli Količevce in jih potisnili na 3. mesto.

Medtem ko so se strelci trudili, da bi čim večkrat zadeli v črno, so nam ljubezni domačini razkazali tovarno in moramo reči, da smo bili ugodno presenečeni nad vsem, kar smo videli. Posebno so nam padle v oči nekatere najmoderneje naprave in vzoren red.

Po končanem strelskem tekmovanju smo se odpeljali na Sladki vrh, kjer so medtem namiznoteniški igralci že pričeli z igranjem. Najprej sta se v domači konkurenci pomerili edini ženski ekipi Sladki vrh I in II, pri čemer je prva ekipa zmagala in osvojila pokal. Nato so se neusmiljeno zgrabili moški za čimboljši uspeh. Že po prvem delu se je izkazalo, da je ekipa Količevega najboljša in predvsem najizenačenjša ter da jim ne bo mogoče odvzeti prvega mesta.

Naslednjega dne je preostal še drugi del tekmovanja v namiznem tenisu ter šah.

Ker je bilo prvo mesto v namiznem tenisu že oddano, se je za drugo in tretje mesto razvel

ogorčen boj. Drugo mesto je z malo športne sreče pripadlo ekipi Krškega, tretje mesto pa ekipi Vevče.

Favorizirano šahovsko moštvo Papirnice Količevo se je moralo nepričakovano krepko potruditi, da ni izgubilo stalnega prvega mesta. Do konca jih je ogrožalo moštvo Krškega. Precej je temu kriv tudi dogovor vodij ekip pred začetkom iger, ki je določal, da se lahko moštvo za vsak dvoboj po želji spremeni. Ostala moštva so bila zelo izenačena.

Po končanih tekmovalnih so organizatorji pripravili v lovskem domu podelitev pokalov in diplom, nato pa zaključni večer. Vsem prisotnim bo prav gotovo še dolgo ostal v spominu zaključni del športnih iger po nad vse prisrčnem in veselem vzdušju. Ob zvokih zabavnega ansambla »Paloma« in ob pristni štaterski kapljici so se obujali spomini na dogodke preteklih športnih iger ter sklepala nova poznanstva med papirničarji. Mnogo, mnogo prekmalu je prišel čas odhoda. Posloviti smo se morali od nadvse gostoljubnih in prisrčnih prirediteljev Sladkogorčanov.

Vsi udeleženci se bomo še dolgo spominjali odlično organiziranih tekmovalnih, predvsem pa prijetnih trenutkov, preživetih med svojimi prijatelji — papirničarji.

Rezultati:

Streljanje — ženske:

	krogov
1. Radeče	686
2. Ceršak	502
3. Količevo	330

Streljanje — moški:

	krogov
1. Radeče	725
2. Sladki vrh	665
3. Količevo	664
4. Ceršak	648
5. Krško	610
6. Medvode	598
7. Vevče	456

Namizni tenis — ženske:

1. Sladki vrh I
2. Sladki vrh II

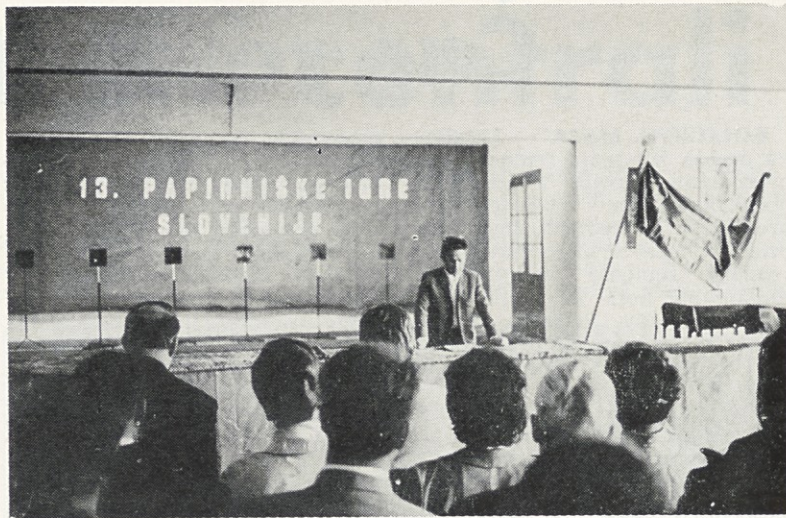
Namizni tenis moški:

1. Količevo
2. Krško
3. Vevče
4. Sladki vrh
5. Medvode
6. Radeče
7. Ceršak

Šah:

	točk
1. Količevo	22,5
2. Krško	21,5
3. Ceršak	14,5
4. Radeče	11
5. Sladki vrh	10,5
6. Vevče	10

VV

Otvoritev športnih iger

Pred tovarno lepenke v Ceršaku

Zmagovalci v namiznem tenisu pred lovskim domom

Zmagovalci v šahu

Količevci

Strelci se ne šali

Med šahisti

Predsednik organizacijskega odbora ing. Ivo Velikogne izroča pokal za I. mesto v namiznem tenisu

Afriška umetnost rezbarjenja v gradu Goričane

MEDVODE, MAJA — Prijetnih dogodkov se radi spominjamo! In prav tako prijeten dogodek je obisk etnografskega muzeja v gradu Goričane pri Medvodah. Skoda je le, da okoličani redko zaidejo vanj. Poleg stalno razstavljenih kitajskih zbirk so še občasne razstave, ki popestrijo že tako bogato etnografsko zbirko. Trenutno si lahko ogledamo umetnost rezbarjenja dveh vzhodnoafriških plemen — Akamba in Makonde.

Poblize se seznanimo s temi plemeni. Akamba je pleme Bantu črncev, ki živi ob zgornjem toku reke Athi. Po velikosti je tretje največje pleme v Keniji in šteje skoraj milijon ljudi. Domočina plemena Akamba je nepregledna savana in redek gozd, ki sta izredno bogata z divjadjo. To so poljedelci, ki gojijo proso in koruzo, so pa tudi dobri živinorejci, ki imajo velike črede govedi, ovc in koz, razen tega so tudi odlični lovci. Stanujejo v kopastih kolibah, ki so združene v manjša, močno raztresena naselja. Vera plemena Akambe je simbioza med življenjem in smrtjo. Za te ljudi sta naravnost in nadnaravnost, materija in duh, življenje in svet eno. Zato so tudi stalno v stiku z umrlimi predniki in to verovanje povezujejo v trdno zapriseženo plemenjsko skupnost. V čaščenju predni-

časa ohranilo svoje tradicionalno življenje v vsej izvornosti. Prvi beli naseljenec, misionar, je prišel med to pleme šele leta 1922, prvega privrženca za katoliško vero pa je pridobil šele leta 1930. Makonde so izredno trdovratni in imuni za zunanje vplive. Močno so pač oddaljeni od sveta, saj imajo do glavnega upravnega središča dva tisoč kilometrov. Njihovo domovanje na visoki planoti je prava trdnjava. V tej so redka naselja, ki so močno oddaljena drugo od drugega. Vsaka vas živi svoje neodvisno življenje, ima svojega poglavarja, svoje tradicionalne vaške institucije, svoja verovanja v umrle prednike. Posebnost tega plemena je stara tradicija v kiparjenju z lesom. O tem priča tudi legenda. V davni prvi živo bitje, ki še ni bilo človek, izrezljalo iz lesa figuro ženske. Postavilo jo je na sonce pred jamo, v kateri je prebivalo. Naslednji dan je figura oživila in postala njegova žena. Čez nekaj časa se je iz zveze prvih dveh bitij rodil prvi Makonde, ki je bil prvi človek na svetu.

Tradicionalna umetnost tega plemena vključuje v svoje skulpture realistične kipe, ki so večkrat groteskno karikirani človeški liki. To so zaščitni kipci, namenjeni domačemu ognjišču ali ljudem na potovanju ali lovu.

Često so na njih uporabljali človeške lase in jih oblačili v obleke in jim dodajali okrasne predmete. Umetnost plemena Makonde je zelo stara in sega nazaj več deset tisoč let.

In kaj si lahko ogledamo na razstavi? Celo vrsto skulptur, po številu okrog sto, ki predstavljajo razne kipe žena z otroki, kar simbolizira plodnost, skulpture, ki ponazarjajo družino in služijo največ kultu umrlih, pri čaščenju prednikov. Presenečajo nas skulpture, ki predstavljajo človeka pri raznih vsakodnevnih opravilih in maske, ki so največkrat mešanica človeških in živalskih potez. Maske uporabljajo pri številnih kulturnih, magičnih obredih. Sodobna umetnost teh plemen je v manjši meri realistična, bolj je abstraktna, močno stilizirana in skrivnostno simbolična. Poznajo se vplivi krščanskega simbolizma, posebno pri Makonde. Toda to ni enostavno posnemanje. Sodobni afriški umetnik združuje krščanske simbole s simboliko življenja svojega plemena, ki je še vedno polna demonov, duhov in grotesknih podob preteklosti in služijo danes za prikaz demonov lakote, izkoriščanja, strahu, dehumanizacije človeka v kolonializmu. Prikazujejo boj proti kolaboracionistični vlogi cerkve. Nandege in šejtani so še vedno tu, toda zdaj so to zli duhovi sodobnega sveta, duhovi boja med silami kolonializma in močjo ljudi, ki se borijo za svojo svobodo.

RC

Razstavnimi predmeti v Gradu Goričane

Grad Goričane pri Medvodah

kov uporabljajo lesene skulpture, kipe in maske. V tem je eden od vzrokov, da je pri tem plemenu močno razvita plastična umetnost. Drug vzrok je izredna ljubezen do lova, in tretji, da še danes igrajo pri njih veliko vlogo totemi. Zato so jim živalske figure, izdelane iz lesa, magični pripomoček pri lovu. Pri tem plemenu imajo še danes veliko vlogo čarovniki, ki zdravijo s pomočjo zagovorov, naravnih zelišč in kulturnih kipcev. Ob poroki, ob smrti in raznih slavjih uporabljajo obredne maske. Razen lesenih skulptur pa klešejo Akambe tudi v kamnu, močno je pri njih razvito tudi umetniško oblikovanje v železu. Značilna zanje pa je lesena plastika, ki jo prikazuje razstava.

Tudi pleme Makonde pripada Bantu črnecem. Živi v severnem Mozambiku in južni Tanzaniji. To so kmetje, ki na skromni zemlji pridelujejo predvsem proso, koruzo in fižol. Stanujejo v kopastih kočah. Zaradi nedostopnosti visoke planote, kjer to pleme živi, je razmeroma dolgo

Sem ob veliki vodi naplavljeno drevo-topol. Ujelo sem se na vevškem jezu in poskušalo tam že drugič ozeleneti. Prosim usmiljenega človeka, da me reši teh spon. Nerado kvarim sicer lep izgled okolice

KOMBINIRANA IZPOLNJEVANKA

	A	B	C	D	E	F	G	H
1	☐							☐
2	☐							☐
3	☐							☐
4	☐							☐
5	☐							☐
6	☐							☐

Od A do C: 1. drobno kameenje, 2. hrvaško mesto s tovarno papirja, 3. mož, ki mu je žena umrla, 4. frezar, 5. glasovi ptičev ali otrok, 6. sredina, središče.

Od B do D: 1. verski obred, ki je otrokom v veselje, 2. kost prsnega koša, 3. odličen igralec namiznega tenisa (Edvard), 4. la-

dijski tovor, 5. domače žensko ime, 6. topel vrelec.

Od C do F: 1. vrsta opice, 2. posebna šahovska poteza, 3. prostor za napajanje živine, tudi rečna struga, 4. ženski gost, gostiteljica, 5. porcelanska glina, ki se uporablja tudi kot polnilo v papirni industriji, 6. velikaš, moškočnik.

Od E do G: 1. slovensko mesto z velikim пристaniščem, 2. pristanišče v Senegal, 3. dan v tednu, 4. človek ali žival, ki prebiva pod zemljo, speleolog, 5. znan italijanski nogometni klub, 6. veža, rimsko preddverje.

Od F do H: 1. težaven ženski poklic, ko še ni težen ženski strojev, 2. združenje podjetij monopolističnega značaja, 3. največji dosežek, 4. domače žensko ime, 5. srednjeveško zdravilo, 6. hrvaško mesto s tovarno papirja.

Ob pravilni rešitvi dobite na poljih, označenih s krogi, imeni dveh slovenskih krajev s tovarno papirja oziroma lepenke. V sredi lika dobite na poljih, označenih s kvadrati, znan izdelek papirne industrije.

REŠITEV NAGRADNE KRIŽANKE

(pomišljaj pomeni prazno polje)
Vodoravno:
Papirnica Vevče, Rilke — Napoleon, Aterno — rezerva, zima — tast — Adi —, Noe — oboist

— na, osvobodilna fronta — let, Platon — Kokra — dirka, logaj — odganjanec, Avala — Zei — Oamaru, kabiri — Lj — nasip, okun — kroatistika, vinar — IV — Stael — rakla, and — Vrsno — rja — trans, nj — antikvar — elementi, jahač — ohrovt — kokain, e — ara — sloj — krevsa — KJ, Eva — tajga — kalif — LS, sraka — vulkan — kapelnik, rana — midi — SOS — SARI — Ni, hranilnica — čas — ženka — AN — NL — a — osla, 00 — tat — Liam, omrzovanje — a, satiniran, z, alodij — pa — Rio, kalander — IP — Nama — Mann, opozarjanje — odbitek, topilna sredstva — Arosa.

IZZREBANI REŠEVALCI NAGRADNE KRIŽANKE

Nagradno križanko so pravilno rešili in bili izzrebani:

- 10.— din — Pavla Jagodič
- 10.— din — Vidrgar Fani
- 10.— din — Ada Babnik
- 30.— din — Ciril Potočnik
- 60.— din — Franc Žabjek
- 100.— din — Bogo Kokalj

Rešeno kombinirano izpolnjevanje pošljite na uredništvo Nasa dela do 10. junija 1971. Med pravilnimi rešitvami bomo izzrebali 5 pravilnih rešitev in jih bomo nagradili: tri po 10.— din, eno po 30.— din in eno po 60.— din.

Nove knjige v strokovni knjižnici na Vevčah

Vevče, maj 1971.

Richtmeyer, Kennard, Cooper: Introduction to modern physics. New York, McGraw-Hill Book Co. 1969. Sg.: FI-00015

H. E. Horten: Export-Import Korrespondenz in vier Sprachen. Frankfurt/M, Fritz Knapp Verlag 1970. Sg.: RA-00063

Wharing: Deutsches Wörterbuch. Gütersloh, Bartelsmann Lexikon Verlag 1970. Sg.: SL-00141

R. Brdička: Osnove fizikalne kemije. Zagreb, Školska knjiga 1969. Sg.: K-00108

R. Mišić: Elektrotehnički grafički simboli. Sarajevo, Zavod za izd. udžbenika 1970. Sg.: PR-00090

D. Petrović: Priručnik za elektroinstalacije. Beograd, Tehnička knjiga 1969. Sg.: PR-00089

Keler, Maričević, Srb: Elektromonterski priručnik. Zagreb, Tehnička knjiga 1969. Sg.: PR-00088

Ivan Turk: Računovodstvene informacije kao podloga za donošenje poslovnih odluka. Zbirka OEP: 9-10-1971

Zagreb, Informator 1971. Sg.: IPK/OEP-00137

S. Markovski: Osnove teorije troškova. Zbirka OEP: 11/70

Zagreb, Informator 1971. Sg.: IPK/OEP-00138

R. Todić, A. Radić: Poslovna statistika. Beograd, Savremena administracija 1970. Sg.: PE-00337

Mehanizam jugoslovenske gospodarstva, Inflacija. Ljubljana, Ekonomski inštitut 1970. Sg.: PE-00338

Gospodarstvo konec 1970. leta. Analiza in prognoza. Ljubljana, Ekonomski inštitut 1970. Sg.: PE-00339

F. Jagodić: Osnove elektromotorskih pogonov. I. in II. del. Ljubljana, Univerza (1968—1965) Sg.: EN-00096/1,2

N. Nikolić: Elektromotorni pogon. Zagreb, Tehnička knjiga 1970. Sg.: EN-00097

D. Golubović: Mehanika. Statika i otpornost materijala. Zagreb, Tehnička knjiga 1971. Sg.: ST-00087

Inflacija osebnih dohodkov. Ljubljana, Ekonomski inštitut 1971. Sg.: PE-00340

Neuere Entwicklungen moderner Zellstofftechnologie und Aufschlussverfahren. Fortdruck aus dem Wochenblatt f. Papirf. (NO. 21, 22, 23/24-1970. Sg.: CP-00227 in CP-00228

Handbuch der Reproduktionstechnik. Band II — Chemigraphie Band IV — Tiefdruck Frankfurt/M, Polygraph Verlag 1966—1967. Sg.: TS-00011/2, 4

Encyclopedia of science and technology. An international reference work in fifteen volumes including an index. New York, McGraw-Hill Book Co. 1969, 1966, 1971. Sg.: LE-00027/1-17

I. Vitez: Financijsko poslovanje u radnoj organizaciji. Zbirka OEP: 1-2/71

Zagreb, Informator 1971. Sg.: IPK/OEP-00139

H. Valentin: Arbeitsmedizin. Stuttgart, Georg Thieme Verlag 1971. Sg.: Me-00058

R. Strbac: Knjigovodstvo proizvodnje. Organizacija i tehnika evidentiranja proizvodnje. Zbirka IPK: 18-19-20/70

Zagreb, Informator 1971. Sg.: BV-00003/71

Elektroindustrija Jugoslavije 1971. Katalog. Sarajevo, Svjetlost 1971. Sg.: BV-00004/71-1,2

Modernizacija transporta pa taka!

Plavalna šola na Vevčah

VEVČE, MAJA — Topli poletni dnevi so tu in z njimi živ-zav ob rekah, morju in v kopališčih. Lepo je posedati na soncu, posebno še, če ni potrebno paziti na svojega otroka, ki že zna plavati.

Če se je vaš malček lani vode še bal, bo letos že gotovo skušal zaplavati. Plavalni klub »Ilirija« bo letošnje sezono spet organiziral plavalne tečaje za otroke. Ob zadostnem številu prijavitelcev pa tudi za odrasle. Cena za desetdnevne tečaje, ki bodo v mesecu juniju in juliju, je nizka. Otroci pa se bodo pod strokovnim vodstvom naučili plavati. Naj za ilustracijo napišem, da se je v lanskoli šoli naučilo plavati nad 59 % otrok.

Tečaji bodo v kopališču na Vevčah. Za podrobnejše informacije pa se pozanimajte na kopališču vsak dan od 18. ure dalje. Kdor od vaših otrok že zna plavati in ni starejši od trinajst let, se lahko vpiše v plavalni klub. Tu si bo svoje plavanje izpopolnil, če le čuti veselje do tega najbolj zdravega športa.

Tovariš Valè, predsednik NK Slavije si rad ogleda vsako tekmo na domačem terenu

Višja grafična šola nas je obiskala

VEVČE, MAJA — Zveza med papirjem in tiskom je neposredna. Zato je v programu Višje grafične šole iz Zagreba tudi obisk papirnic, tako da bodoči grafični inženirji pridejo v neposredni stik s proizvodnjo njihove osnovne surovine.

Konec meseca aprila je okoli 50 študentov drugega letnika te šole obiskalo in si ogledalo nastanek papirja od lesa do končne faze. Vsi udeleženci ekskurzije

so se živo zanimali za tovarno, po ogledu pa so se pogovarjali o programu proizvodnje s strokovnjaki našega podjetja. Zanimale so jih karakteristike nekaterih posebnih vrst naših izdelkov, zlasti premazanih, program proizvodnje, organizacije in gospodarski položaj podjetja itd. Na koncu so eni in drugi ugotovili, da so v bodoče take vrste srečanja med grafičarji in papirničarji koristna, zato pa tudi potrebna.

Slušaletji Višje grafične šole iz Zagreba po ogledu proizvodnje papirja na Vevčah

Ob 50-letnici

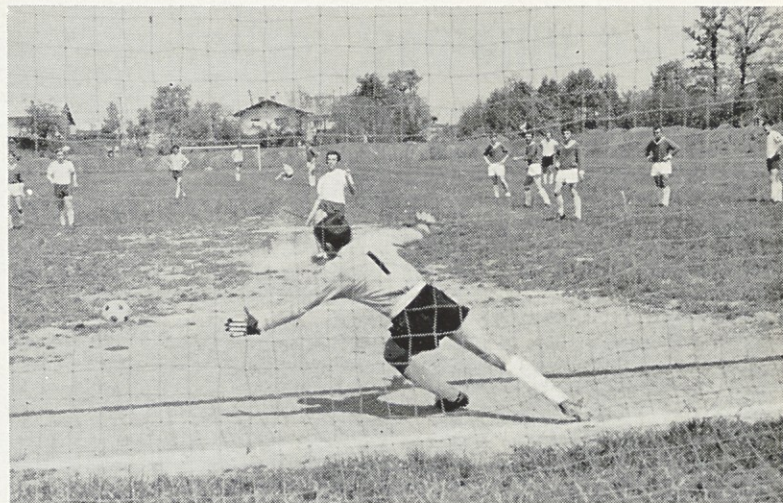
Alpinski svet, previsi in kotanje,
Lepote neoskrunjene narave,
Bohotne hoste in megle igrave
In širna polja in vode breždanje

Navdijl so s Tabo — naj tema, naj dan je —
Umirjajo duha Ti, da težave
V življenju nosiš kot slasti sanjave...
Elana polno Tvoje je snovanje.

Naturi zvest si v snegu in poleti,
Gorá opojnost v svoj objem Te vleče,
Ujetnik hribov — prosto znaš živeti!

S prirodo zraščeno srce čuteče
Ti bije križev pet. Čvrstó naj z leti
Užije še veliko tihe sreče!...

Prijatelji papirničarji

Prepozno bo!
S tekme Slavija : Triglav 3 : 2

Mladinsko moštvo Slavije po nogometni tekmi Slavija : Ilirija 3 : 1

KADROVSKA SLUŽBA POROČA

Papirnica Vevče

APRIL 1971

Prišli:

Jože Vidmar, pripravnik
Rudolf Pavlic, pospravljalet izmeta v prem. odd.
Alojz Zust, razkladalec surovin
Janez Grünfeld, ekonomist, pom. dir. vodja finančne službe
Bojan Milinčič, pospravljalet izmeta v prem. odd.
Andrej Mikelj, dipl. ing., asistent vodje proizvodnje papirja
Hasan Bašić, razkladalec surovin
Tomaž Brajer, pripravnik
Branko Jančar, II. pom. vodje kuhinje premarja
Marjan Subelj, II. pom. premaznega stroja
Ana Petrič, natakarica v Poč. domu

Odšli:

Janez Jezovšek, lastna odpoved
Jože Vidmar, umrl
Franc Vrečar, umrl
Rudolf Marn, upokojen
Andrej Krušič, samovoljno zapustil delo
Božidar Cop, lastna odpoved
Anton Križan, lastna odpoved

Poročili so se:

Franc Valič z Marjano Kredar
Ibrahim Ibrahimović s Fatimo Hasanović

Cestitamo!

Rodili so se:

Anton Končarju, hči Majda
Hildi Gradišek, sin Jure

Cestitamo!

V MESECU APRILU STA ZAPUSTILA PODJETJE:

Jakob Subić, vratar, upokojen
Karel Fertin, vodja kotlarne in HC, upokojen

ROJSTVA:

Radu Čepiću, pomočniku belilca, se je rodil sin Simon
Vladu Stevanoviću, obratnemu gasilcu, se je rodil sin Marjan

Iskrene čestitke!

Papirnica Količevo

V mesecu aprilu so se zaposlili:

Roman Kosmatin, kovinostrugar
Vinko Kepec, strojni ključavničar
Miroslav Glavinac, kovinostrugar
Janez Mav, pomočnik strojev — pazilec sita KS II
Mihael Boštelec, klepar
Marjan Tomazin, delavec na holandcih

V mesecu aprilu so odšli iz podjetja:

Peter Svetlin, delavec na holandcih — samovoljno
Viktor Rems, izdelovalec lesene embalaže — samovoljno
Elkaz Murić, delavec v KC — samovoljno
Hasan Kaljković, delavec v KC — samovoljno
Hasan Dragović, kolodrober PS I — samovoljno

NAŠE DELO

Glasilo delovnih kolektivov Združenih papirnic Ljubljana in Papirnice Količevo in Tovarne celuloze Medvode — Izdajajo ga njihovi delavski sveti — Izhaja vsak mesec — Odgovorni urednik Stane Robida — Uredniški odbor: Marjan Černe, Janez Gašperin, ing. Janez Hribar, Jože Lejko, Ljubomir Milič, Tone Novak, Andrej Pirkmaier in Stane Skok. — Tehnični urednik Danilo Domanjko (Delavska enotnost) — Tiska tiskarna »Toneta Tomšiča« v Ljubljani.

Tovarna celuloze Medvode

V MESECU APRILU SO SE ZAPOSLILI:

Anton Stenovec, nakladalec lesa in žamanja
Janez Dermota, nakladalec lesa in žamanja
Drago Skulj, strojni tehnik — pripravnik